

LETNIK XXXIII, ŠTEVILKA 3/2017

NOVA GLASIL FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

FILATELIJA

ISSN 1408-0303

Bojan Kranjc
Prispevek k celjski izdaji 4

Boštjan Petauer
Okupacija BiH leta 1878 8

Veselko Guštin
Zgodba o pismu, 2. 12

Mitja Pelicon
Filatelistična razstava
ob koncu šolskega leta 13

Bojan Bračič
Lov na filatelista 14

Igor Pirc
XXX. filatelistično-numizmatična razstava
na Trbižu 18

Veni Ferant
FIRAMLA in FIMERA 2017 20

Pravilnik o priznanjih FZS
Pravilnik o ocenjevanju aktivnosti društev

Alojz Tomc
Razstava Alpe-Jadran 2017 21

Novo v knjižnici FZS 27 23

Veselko Guštin
Poročilo s svetovne razstave
Bandung 2017 24

Igor Pirc
OsmoOkno Kranj 26

Bojan Bračič
Finlandia 2017 in kongres FEPA 28

Izidor Jamnik
Maksi Ravne 2018 30

V Ljubljani prva samopostrežna
enota PS 24/7 na prostem 31

Bojan Bračič
Ladje Maribor 33

Srečko Beričič
Filatelistična razstava
Mladinska Lokafila 2017 37

NOVA FILATELIJA
Glasilo Filatelistične zveze Slovenije

*“Za bogatitev in širjenje
filatelističnega znanja”*

Filatelistična zveza Slovenije je registrirana v Ljubljani kot neprofitna organizacija zveze filatelističnih društev v Sloveniji. FZS je članica Mednarodne filatelistične zveze (Federation International de Philatelie — FIP) in Združenja evropskih filatelističnih zvez (Federation Of European Philatelic Associations — FEPA)

Za izdajatelja:
Peter Suhadolc

Uredniški odbor

Glavni in odgovorni urednik:
Bojan Bračič
e-naslov: bojan.bracic@triera.net

Člani uredniškega odbora:
Vencelj Ferant, Veselko Guštin, Igor Pirc, Lojze Tomc

Ponatis člankov z navedbo avtorja je dovoljen samo s pisnim soglasjem uredništva.

Fotografija na ovitku:
Priložnostni ovitek, ki ga je pripravilo FD Maribor ob predstavitvi znamke z ladjo Maribor (več v prispevku na strani 33).

Prelom in tisk:
www.evrografis.si
oktober 2017

Naklada:
900 izvodov

Naslov uredništva:
Filatelistična zveza Slovenije
p. p. 1584
1001 Ljubljana
<http://www.fzs.si>

ISSN 1408-0303
Cena: 2 EUR, za tujino 3 EUR
Glasilo prejema člani FZS
brezplačno.

NOVA FILATELIJA

GLASILO FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

LETNIK XXXIII

ŠTEVILKA 3/2017

Beseda urednika

Po nekaj letih debelih krav, ko so posamezne številke Nove filatelije obsegale tudi 64 strani, čeprav ni šlo za zvezke z dvema številčkama, so se seveda pojavila tudi leta malo bolj suhih krav. Mislim, da tega ni zakrivil sklep uprave, naj posamezna številka nima več kot 48 strani, ki je bil sprejet, ker denarno stanje v FZS ni najbolj rožnato. Zgleda, da smo se nekateri raziskovalci malo utrudili in izčrpali v svojih prizadevanjih, razen kolega Petauerja, za katerega verjamem, da bo o Bosni in njeni poštni zgodovini lahko napisal še kup člankov. Kljub zapisanemu pa še vedno najdemo kak strokovni članek za vsako številko naše revije. Ker pa je glasilo Zveze namenjeno vsem njenim članom, in vseh poštna zgodovina, iz katere je večina strokovnih člankov, zagotovo posebej ne zanima, bi bili dobrodošli tudi kakšni drugi prispevki, predvsem pa več takih, ki bi sporočali o delu in življenju v posameznih društvih. Tu so zelo izčrpni le Škofjeločani. Ob njihovih jubilejih smo izvedeli kaj tudi o Novomeščanih, kakšno vest o posameznih aktivnostih sem dodal o delu v Mariboru, potem pa je že skoraj konec, čeprav verjamem, da uspešno delajo tudi v drugih društvih oziroma klubih. Prijazno bi bilo, če bi svoje delo predstavili kolegom po Sloveniji.

Tokrat boste našli v sredini revije dva pravilnika, ki smo ju sprejeli na letošnjem zboru članov FZS. Namenoma sta umeščena tako, da ju lahko po želji iztrgamo in spravimo med ostale pravilnike, ki govorijo o delu in življenju naše Zveze, revija pa še vedno ostane tako rekoč nedotaknjena. Za tiste, ki jim je bolj pri srcu elektronika, sta oba pravilnika objavljena tudi na spletni strani www.fzs.si.

Kot že nekajkrat, bom to rubriko izkoristil tudi za zahvalo donatorjem filatelističnega gradiva mladim v filatelističnih krožkih. Posebej bi tokrat izpostavil Nejca Valentija, ki je iz zapuščine dedka in očeta mladim podaril večjo količino znamk, pa tudi ovitke prvega dne in kar nekaj albumov. Sicer pa lahko spisek vseh donatorjev najdete na že omenjeni spletni strani Zveze.

Prispevek k celjski izdaji

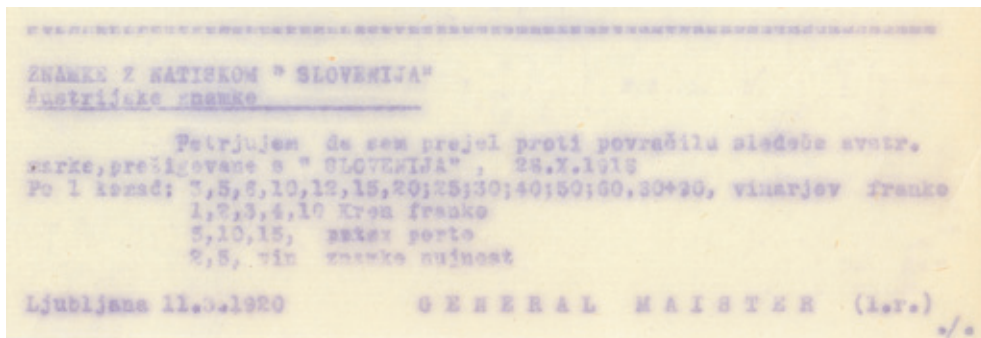
Kmalu po prvih slovenskih znamkah, ki jih poznamo pod izrazom Verigarji, je ljubljanska poštna direkcija razmišljala o posebni, verjetno »jubilarni« izdaji ob obletnici nastanka Države SHS. V ta namen so pripravili pretisk starih avstrijskih znamk s pretiskom SHS / SLOVENIJA / 29. X. 1918.

Znamke niso prispele v poštni promet, saj poštno ministrstvo v Beogradu izdaje ni dovolilo. Kmalu bo minilo 100 let od njihovega nastanka, pa so še vedno najbolj misteriozna izdaja znamk ljubljanske pošte direkcije iz tistega časa. O njih vemo zelo malo. Ne vemo niti, kdaj so opravili pretiske, ne vemo niti, kdo jih je naredil in tudi ne, s kakšnim namenom jih je naredil. Kljub temu pa so med zbiralci cenjene. Bralec bo našel največ podatkov o njih v knjigi Ljudmile Bezljaj Krevcl *Pošta, telegraf in telefon, 1918 – 1950* [1].

Pred kratkim sem dobil kopijo zapiskov Slavka Veselića, ki jih je naredil od februarja do maja 1934 ob pregledu originalnih dokumentov na Direkciji pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani. Slavko Veselić je bil znan zagrebški zbiralec in raziskovalec verigarjev. Na osnovi teh zapiskov je v letih 1934 in 1935 v časopisu Jutro v nadaljevanjih pod naslovom Slovenska izdaja 1919 -1920 opisal vse frankovne znamke od 3 vinarjev do 20 kron. Imam ga za pionirja resnega raziskovalca Verigarjev, ki je prvi (vsaj 10 let pred Priručnikom) povsem korektno in še danes sveže opisal frankovne znamke verigarjev. Omenjeno gradivo je v lični izdaji priredil leta 2000 Janko Štampfl [2]. Kar nekaj let je bilo na razpolago na spletu.

V njegovih zapiskih je prepis zelo zanimivega potrdila, da je omenjene znamke na poštni direkciji kupil general Maister. In to že marca 1921. Ko sem videl prepis, sem kar usta odprl. To je do sedaj najstarejši podatek o prodaji »celjske izdaje« in to celo iz časa, ko so Verigarji še bili v uporabi. Poleg tega prepisa je Veselić zapisal še svoj komentar o tem, kar je izvedel od raznih oseb, ki so o izdaji takrat nekaj vedele, ali pa poznale takratne govorice o tej izdaji. Vem, da bom z objavo teh dveh zapisov še povečal misterioznost celjske izdaje, a drugače ne gre – z dejstvi je pač treba priti na plan. Do dokončnega odgovora je še dolga pot. Mogoče bomo pravo resnico izvedeli šele, ko najdemo sodni spis tožbe, ki je potekala po ponesrečenem poskusu izdaje teh znamk. Seveda, če sploh še obstaja.

Prepis potrdila:

ZNAMKE Z NATISKOM »SLOVENIJA«

Austrijske znamke

Potrijujem, da sem prejel proti povračilu sledeče avstr. marke, prežigosane s 'SLOVENIJA', 28.X.1919

Po en komad: 3, 5, 6, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 80, 90 vinarjev franko
1, 2, 3, 4, 10 Kron franko
5, 10, 15 xxxx porto
2, 5 vin znamke nujnost

Ljubljana 11.3.1920

GENERAL MAISTER (I.r.)

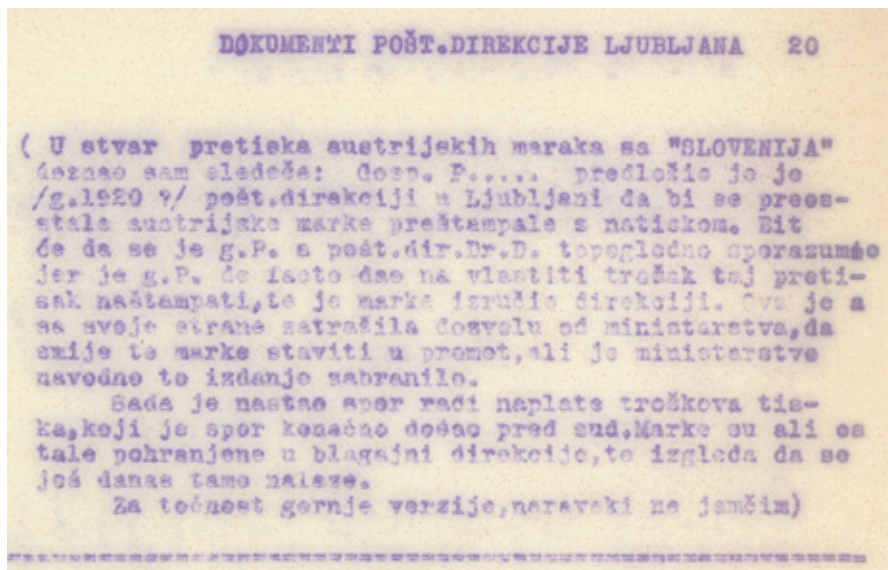
Iz potrdila je razvidno:

1. Presenetljiva je prodaja teh znamk že leta 1920. Navkljub prepovedi. Sicer očitno le izbrancu posebne vrste – generalu Maistru, za katerega ni znano, da bi bil zbiralec znamk. Če so jih prodali njemu, bi pričakoval, da jih je dobil še kdo – recimo vsaj direktor poštnega ravnateljstva Dr. Janko Debelak in še kdo.

2. Potrdilo dokazuje, da so znamke pretiskali pred 11. marcem 1920. Ker je o njih pisal že Vladimir Tomec v reviji *Balkan* konec leta 1919 [3] sklepam, da drži Tavze-sova navedba, da so znamke pretiskali spomladi 1919 [4]. Izšle pa naj bi ob obletnici odcepitve od Avstro-Ogrske, torej 28. oktobra 1919.

3. V seznamu kupljenih znamk je večina znamk iz običajnega nabora. Manjkajo le štiri znamke s spremenjeno vrednostjo 10/5 vin, 2/1 Kr, 4/1 Kr in 10/1 Kr. Preseneča pa omemba znamke za 4 krone, za katero je v katalogih navedba, da je bila pretiskana v le par komadih. Pri vseh kupljenih znamkah je bil verjetno pretisk v črni barvi, kar ni navedeno. Če bi bile posamezne znamke s pretiskom v modri ali rdeči barvi, bi bilo to verjetno posebej navedeno.

Poleg tega potrdila je Veselić zapisal svoje mnenje o celjski izdaji:

V mojem prevodu:

(Vezano na pretisk avstrijskih znamk s »SLOVENIJA« sem izvedel sledeče: Gospod P... je leta /1920 ?/ predlagal poštni direkciji v Ljubljani, da bi preostanek avstrijskih znamk pretiskali. Kaže, da se je g. P. z direktorjem dr. D. glede tega uspešno dogovoril, saj je dal v resnici te znamke na lastne stroške pretiskati in jih nato izročil direkciji. Direkcija je zaprosila ministrstvo za dovoljenje, da poda znamke v promet, toda ministrstvo je izdalo prepovedalo.

Nato je prišlo do spora glede plačila stroškov, kar je nazadnje privedlo do sodne tožbe. Znamke so kot kaže ostale shranjene v blagajni direkcije in kaže, da so tam še danes.

Za točnost opisane verzije seveda ne jamčim.)

*opomba 1: z oznako g. P je nesporno mišljen Franjo Počkaj iz Šmarij pri Jelšah, ki je imel prvo obrtno dovoljenje za prodajo znamk v Kraljevini SHS.

** opomba 2; z oznako Dr. D. je nesporno mišljen Dr. Janko Debelak, direktor Poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani od leta 1918 do 1925.

Poudariti moram, da je to bilo zapisano leta 1934 (podpis na koncu prepisov dokumentov in komentarjev je 22. 5. 1934) in da Veselič ne jamči za varianto, ki jo je slišal. Povedali pa so mu jo ljudje (pričakoval bi, da uslužbenci pošte, kjer je prepisoval), ki so se dogodkov še živo spominjali, ali pa vsaj poznali govorice o njih. Verzijo, da znamke niso bile pretiskane v prostorih poštne direkcije, ampak nekje drugje, je navedel že Ferdo Kunej v *Novi filateliji* [5] iz let 1954. On navaja za kraj pretiska Celje. To se povsem ne ujema z zapisi drugih, ki so takrat delali v poštni direkciji. Janko Tavzes je v svojem tipkopisu izrecno zapisal »... so pomladi 1919 tako rekoč noč in dan tolkli v ekonomatu s šampiljkami po znamkah.« Pravi, da so celo iz Beograda nekateri hodili gledat, kako nastajajo te »dragocenosti«. Kaj pomenijo ta nasprotna mnenja? Mogoče ne veliko. Povsem mogoče je, da sta resnični obe verziji. Zelo verjetno je dal idejo za izdajo gospod Počkaj. Mogoče je na svojo pest izdelal šampiljke in celo dokupil nekaj avstrijskih znak po Avstriji. Če je to res, je gotovo opravil

tudi prve, tako imenovane poskusne odtise. Takšni odtisi po Jugu obstajajo. Narejeni so na starih, razvrednotenih in celo poškodovanih avstrijskih znamkah. Kasneje je šampiljke (vse ali le nekatere) predal poštni direkciji, ki je pretiskala še avstrijske znamke v ekonomatu. Če so hoteli izdajo legalizirati, so morali vsaj del izdaje izdelati tudi v prostorih poštne direkcije. Posebno, če so »filatelistični špekulativni entuziasti« hodili gledat, kako izdaja napreduje.

Pri temu pa nastane težava ali zanimivost. Če so znamke pretiskali na dveh krajih, gotovo niso imeli na obeh lokacijah enakega črnila. Danes na znamkah vidimo odtise z različnimi črnili. Eno od njih imamo za original, drugo za ponaredek. Mogoče se pa motimo. Lahko gre za eno črnilo, ki ga je uporabljala poštna direkcija in drugo, ki so ga uporabljali zagnani filatelisti nekje drugje, recimo v Celju. Te dileme verjetno ne bomo nikoli razvozlati. Posebno, ker nesporno obstajajo tudi pravi ponaredki. Ti nastajajo še danes. Mogoče ima kdo celo originalne šampiljke, ki jih g. Počkaj mogoče ni predal poštni direkciji.

Nekaj primerov »poskusnih« odtisov in originalni listek Augusta Juga je prikazan na slikah:

Zanimivo je, da so tudi ti tako imenovani »poskusni odtisi« narejeni z najmanj tremi različnimi štampiljkami. Torej z vsemi tipi, ki jih navaja že dr. Miran Vardjan v članku *Celjska izdaja – predhodnica verigarjev?* [6]. Tudi s tipom št. II, ki jo je imel Vardjan najprej za ponaredek, kasneje pa je to preklical. Črnilo je zelo podobno tistemu na originalni izdaji znamk. Vsaj jaz kakšne raz-

like ne vidim. Je pa črnilo različno od črnila, ki so ga uporabljali v tistem času na poštних okencih v Ljubljani ali Celju. Imajo pa dokaj zamazan X v zapisu za oktober. Zato je verjetno Jug narobe zapisal 29/2 1918, namesto 29.X.1918. Kaže, da je prikazani listič napisal prej, kot je prišel do znamk iz »prave izdaje«, kar pomeni, da je imel prej poskusno izdajo kot pa prave znamke. Kljub temu, da je vsaj general Maister imel znamke iz prave, a neizdane izdaje še spomladi 1920. Kam jih je dal?

Bojim se, da sem naš misterij še bolj zapletel; ali kot rečemo, prilil olja na ogenj.

Bojan Kranjc
bojan.kranjc@deos.si

Literatura in viri

1. Bezljaj – Krevcl, Ljudmila, Pošta, telegraf in telefon: organizacija poštno-telegrafsko-telefonske dejavnosti v Sloveniji od 1918 do 1950, Pošta Slovenije in Tehniški muzej Slovenije, 2004, str. 402.
2. Slavko Veselić, Verigar, slovenska izdaja 1919, 1920, pripravil Janko Štampfl, Slovenska filatelistična akademija, (CD), oktober 2000.
3. Vladimir Tomec, Razrešena uganka, revija Balkan, št. 8-9, 1919, Zagreb.
4. Janko Tavzes, Zgodovina slovenske poštne znamke, prepis neobjavljenega tipkopisa iz let po drugi svetovni vojni je priredil Bojan Kranjc v Filatelističnem zborniku XXVII/2017, FD Ljubljana 2017.
5. Ferdo Kunej, Pretisk SHS Slovenija 29. X. 1918, Nova Filatelija, 1954, str. 248 – 249.
6. Dr. Miran Vardjan: Celjska izdaja – predhodnica verigarjev?, Filatelistični zbornik IV/1987, str. 51 - 56.

Okupacija Bosne in Hercegovine leta 1878

V skladu s XXV. poglavjem Berlinske pogodbe z dne 13. 7. 1878 je avstro-ogrška monarhija, tudi zaradi pogromov, ki so jih Muslimani izvajali nad krščanskim prebivalstvom, dobila dovoljene za zasedbo Bosne in Hercegovine, ki je bila tedaj pod turško oblastjo; formalno je tako stanje obstajalo do leta 1908, ko je dvojna monarhija BiH anektirala.

Po ustreznih pripravah je 28. 7. 1878 njen 13. armadni korpus pod poveljstvom generala Josipa Filipovića prekoračil iz Slavonije bosansko mejo na severu, 1. 8. 1878 pa njen 13. pehotni bataljon pod poveljstvom Stjepana Jovanovića mejo na jugu in iz Dalmacije prodril v Hercegovino. Odpor muslimanskega prebivalstva je bil večji, kot se je predvidevalo (vedeli so, da bodo kot muslimani izgubili dotedanje privilegije), zato so bile potrebne dodatne okrepitev. Sarajevo so zasedli 18. 8. 1878, s padcem trdnjave pri Veliki Kladaši 20. 10. 1878 pa je bila okupacija zaključena. Skupno je pri zasedbi sodelovalo približno 160.000 avstro-ogrskih vojakov; kot bo razvidno iz nadaljevanja tega prispevka, so bili med njimi tudi slovenski.

Organizacija okupacijske pošne službe

Med zasedbo so turški pošni uradi prenehali z delovanjem. Nadomestila jih je dobro organizirana avstrijska pošna služba, ki je bila v začetku mobilna in je natančno sledila potrebam vojske. Na nivoju armade je obstajal glavni vojni pošni urad (Hauptfeldpostamt), na nivoju armadnih korpusov vodilni (usmerjevalni) vojaški pošni urad (Feldpostleitung), na ozemlju Monarhije vojne pošne zbiralnice (Feldpost-Sammelstellen), pri divizijah pa podružnice vojne pošte (Feldpostexpositor). Pri slednjih se številke podružnic ujemajo s številko enote, kateri so pripadale. Vse omenjene pošne enote so imele tudi pošne žige, ki so skoraj brez izjem zelo ali pa celo izjemno redki. To je razvidno iz strokovne literature, katere pomemben del je naveden na koncu tega prispevka. Nekateri od navedenih žigov namreč (še) niso poznani na poštnih pošiljkah. Podružnic vojne pošte je bilo 19.

Pismo, poslano iz Feldpostexpositor št. 18 (ta je bila locirana v Mostarju - datum nečitljiv) v Roisbach na Češko. Delni dohodni češki žig na hrbtni strani. Ta žig je nekoliko manj redek kot večina ostalih.

Pismo slovenskega vojaka

Pred časom mi je bila v odkup ponujena kuverta z žigom Feldpostexpositur št. 7, poslana v Idrijo. Žig na njen je bil zelo lep, kar pri teh žigih ni vedno tako. Ko sem potipal ovojnico, se mi je vse skupaj zdelo nekam debelo in na moje veliko veselje se je v njej nahajalo pismo, napisano z okorno pisavo v slovenščini. Vse skupaj sem hitro kupil in doma začel s proučevanjem vse zadeve.

Najprej sem ugotovil, da je številka 7 pripadala 7. pehotni diviziji iz Trsta (Idrija je bila tedaj vključena v tržaško vojno okrožje), ki je med prvimi vstopila v Bosno že 29. 7. 1878. Žig se je do 3. 8. 1878 uporabljal v Travniku, kasneje, v času iz katerega izvira pismo, pa v Donjem Vakufu. Gre za enega najredkejših žigov, ki je v strokovni literaturi označen za največjo stopnjo redkosti.

Nato sem se lotil samega pisma, kjer pa nisem prišel prav daleč. Pismo je napisano z okorno roko kmečkega človeka, poleg tega pa še v starinskem jeziku ter kot piše v pismu, pisano na kolenu in ga nisem uspel razvozlati. Zato sem zaprosil kolega filatelista, dr. Bojana Himmelreicha iz Pokrajinskega arhiva v Celju, da mi pri tem pomaga, in kaj kmalu sem dobil odgovor. Pismo je, ne samo prepisal, ampak tudi prevedel v sodobno slovenščino (se je moral kar precej potruditi, saj so bili, kot je razvidno iz teksta, nekateri deli precej nečitljivi), za kar se mu na tem mestu najlepše zahvaljujem. Razlike med jezikoma obeh obdobjev so namreč kar precejšnje, ampak prepustimo to raje jezikoslovcem. Pismo je vsekakor zanimivo, saj prikazuje, kako so navadni vojaki doživljali bosansko-hercegovski pohod; navajamo ga v »moderni« različici:

Bugojno, 20/21(?) septembra

Ljuba mati, jaz vam pišem nekaj besed, kako je tukaj z nami. Sem, hvala Bogu, še vedno, če ne bo kaj hujšega, se bo že prestalo. Tukaj smo že tri dni, še eno utrdbo moramo osvojiti, imenuje se Livno. Je strašno hudo, zdaj smo dvanajst ur (tu?), zbiramo se, potem vsi gremo. Mislim, da bomo lahko premagali, če bo božja volja, potem gremo pa v Dalmacijo, pa v Trst, pa domov. Bog daj, da bi srečno premagali. Od Gradiške smo šli deset dni peš, zdaj imamo še dva dneva do Livna. Tam je strašno veliko Turkov, ki so jih od drugod pregnali in so tja v tiste utrdbe zbežali. Hudo je bilo hoditi, a sem vendar še lahko hodil, vedno sem si vina kupil, da sem lažje šel.

Strašno huda vročina je bila, veliko jih je popadalo, ker niso mogli hoditi. Jaz sem se bal, ker sem bil toliko časa v bolnišnici, da ne bom mogel hoditi, pa sem dobro hodil. Kece Lovrenc je tudi tukaj, z njim sva vedno skupaj in več znancev je tu. Če bo Bog dal, da srečno v Trst pridemo, bom že pisal, da bo katera prišla, da bova kaj kupila. Bog daj le zdravja in prave pameti. Do zdaj še ni bilo nič posebej hudega zame. Bog daj, da bo še zdaj tako srečno. Denarja še imam 4 fl, bo že za en čas. Če pridem srečno v Trst, boste že kaj poslali. Do sedaj še nisem stradal. (.....) tukaj. Povležeranci(?) so še vsi zdravi. Prestrašno čudni kraji so

tu. Grdi ljudje, črni, takšna mesta so, da celo mesto ni sto goldinarjev vredno.

Hiše so zabiti koli, s protjem zapleteni, z blatom zame-tani, pa je hiša. Denarja pa veliko dobim (če misli fasam, namesto pasam?), naš stari denar, dvajsetake, pa tukaj (je) plača štirideset soldov. Drugega novega nimam za pisati. Nimam časa, še to sem na kolenu pisal. Boste že brali, če boste mogli. Pisal bom večkrat, ko bom mogel, ko pridemo do kakšnega mesta. Zdaj vas vse pozdravljam, Mati, sestre, brat in njegovo ženo, zbogom, da se zopet vidimo. Naslov tako napišite na polk, saj veste pri tretji četi sem, saj že ves-te, kako, pismo me bo že dobilo, bo že šlo za polkom, sam polk pa (bo poslal) v čete.

Pismo iz Feldpostexpositur 7 (datum 24. 9. 1878), ki se je nahajala v Donjem Vakufu, v Razpot (danes Hudinja Razpotje). Kot vsa vojaška pisma, je tudi to poštnine prosto. Tranzitni žig Siska in dohodni žig Idrije na hrbtni strani.

Kasneje, po stabilizaciji razmer, so bile ustanovljene stalne poštno enote (Etappenpostamt v Bosni in Etapenpostamt v Hercegovini). V Bosni so bile označene z rimskimi številkami (od I do XXX), v Hercegovini (1-11) pa z arabskimi. Te enote so bile kasneje preoblikovane v enote vojne pošte (Militärpostamt), v glavnem z istimi številkami.

Pošta je v začetku služila le vojaškim potrebam in je bila kot taka poštnine prosta. Omejena uporaba v civilne namene (potrebno je bilo pridobiti posebno dovoljenje, ki se je izdajalo v glavnem za poslovno korespondenco) je bila uradno mogoča šele od 9. 1. 1879, pri čemer so morala biti pisma za Avstro-ogrsko monarhijo frankirana po tarifi za inozemstvo (to je veljalo le za prvo masno stopnjo, naprej je veljala notranja tarifa) in ne za notranji promet. So pa privatna pisma poznana že od oktobra 1878, tedaj so bila frankirana po notranji tarifi. Ampak kot je razvidno iz slike 3, se teh pravil v praksi niso vedno držali.

Pismo iz Banja Luke, poslano 18. 2. 1879 (lokacija etapne pošte št. XI) v Kranju. Naslovljeno je na dr. Janeza Mencingerja, znanega slovenskega pisatelja (1838-1912), ki je bil v obdobju 1871-1882 odvetnik v Kranju. Tranzitni žig Ljubljane na hrbtni strani. Pismo je frankirano po tarifi za notranji promet (5 kr) kot pred 9. 1. 1879, čeprav bi moralo biti po tarifi za zunanji promet (10 kr).

Civilno prebivalstvo je lahko v celoti uporabljalo pošto šele s 1. 7. 1879, to je z dnevom izdaje prvih bosansko-hercegovskih znamk; pri čemer je bilo pisma za Avstro-ogrsko do 16. 11. 1879 še vedno potrebno frankirati kot prej, se pravi z inozemsko tarifo za prvo masno stopnjo. Od omenjenega dne dalje se je za pošto v Avstro-ogrsko uporabljala ista tarifa kot za domači poštni promet v BiH.

Pismo iz Banja Luke, poslano 14. 9. 1878, prav tako naslovljeno na dr. Janeza Mencingerja. Tokrat je uporabljena pravilna tarifa (10kr), ki je za pošiljke v Avstro-ogrsko monarhijo veljala do 16. 11. 1879. Dohodni žig Kranja na hrbtni strani.

Boštjan Petauer
Bostjan.Petauer@siol.net

Literatura in viri

1. Ferchenbauer U: Handbuch und Spezialkatalog, Band IV, Ungarn 1867, Österreichische Post im Ausland, Wien 2008, Selbstverlag,
2. Weber, G.. Bosnien-Herzegowina 1812 bis 1920, Stempel – Kompendium, Band I, ARGE Feldpost Österreich-Ungarn, 1. Auflage, Wien 2010
3. Zasebna zbirka

Zgodba o pismu, 2.

Že od nekdaj me je veliko bolj privlačila poštna zgodovina, kot pa drugi filatelistični razredi. Pismo ali dopisnica ali pa stara razglednica, ki jo dobiš v roke, skriva lahko nepopisno število skrivnosti. Naloga nas filatelistov je, da jih odkrijemo.

Najprej vedno pogledam, ali je ovojnica »pristna« ali »originalna«: je uporabljen pravi žig, prave znamke in pretekli, je pravilno frankirana. Potem se začnejo druga raziskovanja.

Pismo (na Sliki 1) sem pred časom kupil na Bolšjem sejmu v Ljubljani in takoj se mi je zdelo, da bo zanimivo tudi za širši krog zbiralcev. Iz žiga razberemo, da je bilo odposlano 15. 9. 1941 iz kraja ALSDORF pri Aachnu (Nemčija) v Motnik pri Kamniku, ki je tedaj prav tako bil v Nemčiji. Spodaj je pošiljatelj pogumno sicer napisal »Slovenien«. Mojo pozornost je pritegnil cenzurni žig UFFICIO CENSURA POSTA ESTERA II (Cenzurni urad za pošiljke iz inozemstva). Vemo, da so italijanske cenzure delovale v več mestih. Tako je bila št. I v Rimu (Roma), št. II v Bologni, št. III v Milanu in št. IV v Splitu (Spalato). A zakaj bi pismo »znotraj« nemškega rajha potovalo v Bologno?

Sprednja stran z naslovom prejemnika

Pa pojdemo lepo po vrsti! Zagotovo lahko trdimo, da je usmerjevalca poštnih pošiljk zmotil prav spodnji del naslova »Slovenien« in je pismo usmeril na Dunaj. Tu je bil center za razvrščanje pošiljk proti jugu. Tako so pismo z drugimi pošiljkami poslali v Italijo in Bologna je bilo najbližje (izbrano)

mesto za odpravo pošiljk proti Ljubljani, oziroma »Sloveniji«. V pogovoru z Bojanom Kranjcem sva ugotovila, da je cenzura z označbo Ag (v modrem krogu) delovala na Dunaju, označba Ad (spodaj in v raznih barvah) pa v Münchnu. Dunaj je bil nekakšen »logistični center« za pošiljke proti jugovzhodu Evrope. Pismo je bilo odprto, zalepljeno z lepilnim trakom, poleg so še stampiljke št. 150653 ter še 6178 (Sl. 1). Poštšina 25 fenigov je pomenila plačilo poštne za tujino. Zanimivo je, da niti pošiljatelj niti uslužbenec pošte nista vedela, da je Motnik pri Kamniku del Rajha in torej ni tujina!?

Hrbtna stran, naslov pošiljatelja.

Na hrbtni strani (Sl. 2) vidimo žig italijanske cenzure UFFICIO CENSURA POSTA ESTERA II, 1 v rdečem okvirju in številke cenzorjev 97/II (II pomeni tudi tukaj Bologna) in 218/II v krogu ter zalepka: VERIFICATO PER CENSURA (cenzurirano).

Kaj lahko zaključimo? Prav gotovo to, da so bile komunikacije med vojno zelo skromne in ni čudno, da se še po 5 mesecih vojne ni vedelo, kaj se v domovini dogaja.

Veselko Guštin
veselko.gustin@gmail.com

Filatelistična razstava ob koncu šolskega leta

Na Osnovni šoli Koper je filatelistični krožek pod vodenjem mentorja Marka Krote pripravil razstavo za konec šolskega leta 2016/17, DAN DRŽAVNOSTI – praznik vseh, ki v srcu nosijo domovino. Člani krožka so s pomočjo znamk predstavili pomembne dogodke s področja kulture, znanosti in športa, ki so vplivali tudi na razvoj Slovenije, ter nekaj znamenitosti Slovenije. Filatelističnemu krožku pomaga in svetuje FK Koper.

Mitja Pelicon

Mentor Marko Krota pred razstavljenim eksponatom.

Lov na filatelista

Lov na filatelista je interaktivna igra, ki je nastala po zamisli Staše Bračič. Prvič smo jo izvedli oktobra lani v Šoli mladih filatelistov v Trakoščanu, zdaj pa smo jo izpeljali tudi pri nas.

Mladi tekmovalci nestrpno pričakujejo začetek igre.

Zbrali smo se v soboto, 17. junija 2017, v celjski osnovni šoli Frana Kranjca, ki nam je ponudila gostoljubje. Za to se moramo zahvaliti mentorici filatelističnega krožka na tej šoli Jani Draksler in seveda nadvse prijazni ravnateljici šole Danici Šalej, ki je vse skupaj podprla.

Sodelovale so štiri ekipe iz treh osnovnih šol; ena ekipa je dan prej sodelovanje odpovedala.

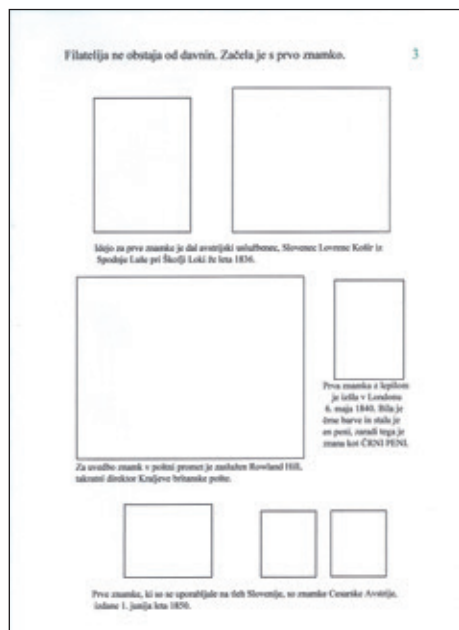
Lov na filatelista je interaktivna igra, ki od sodelujočih pričakuje:

- poznavanje splošnih pojmov, povezanih z domovino, njenimi prebivalci in zgodovino (učne vsebine OŠ in spremljanje tekočih dogodkov iz športa);
- poznavanje osnovnih pojmov iz filatelije;
- sposobnost opazovanja, logičnega

razmišljanja in kombiniranja.

Igra teče po poti z 12 postajami. Sodelujejo ekipe s tremi člani. Vsaka ekipa ima svojega vodjo, ki sprejema naloge za ekipo in predaja rezultate »poglavarjem« na posameznih postajah. Ekipe se pomikajo po poti od ene do druge postaje brez preskakovanja posameznih postaj.

Pred startom dobi ekipa mapo z razstavnimi listi. Ti so oštevilčeni od 1 do 12 in imajo vrisane okvirje za namestitev gradiva ter ob njih ustrezen komentar. Ekipe startajo sukcesivno z razmakom petih minut po vnaprej določenem (izžrebanem) vrstnem redu. Če ekipa zaradi hitrejšega reševanja nalog na poti prehití predhodno ekipo, ima na naslednji postaji prednost pri sprejemanju nalog. Pri prihodu na postajo vodja prevzeme prvo nalogo. Naloge

List z okvirji za nameščanje gradiva in ustreznimi komentarji; izpolnjen list kot del končne rešitve.

so raznolike; od odgovarjanja na različna vprašanja (pisno), sestavljanje »puzlov«, razvrstitve določenih elementov po pravilnem vrstnem redu itd., ...

Ko ekipa izpolni prvo nalogo, preda rezultate na listu papirja poglavarju postaje. Ta preveri odgovore in izroči ekipi gradivo za drugo nalogo. Gradivo so znamke in/ali kopije znamk in drugega filatelističnega gradiva, ki ga je treba smiselno prilepiti v okvirčke na razstavnih listih, ki jih ima ekipa v mapi. Seveda je potrebno na vsaki postaji uporabiti razstveni list s številko te postaje. Gradivo mora biti nalepljeno tako, da ustreza vpisanim komentarjem.

V primeru, da ekipa ne izpolni prve naloge na postaji, ne dobi gradiva za drugo nalogo; če prvo nalogo pravilno izpolni samo deloma, dobi samo del gradiva za drugo nalogo.

Ko ekipa izpolni razstveni list, ga vstavi v mapo in se pomakne proti drugi postaji na poti. To »vajo« ponovi na vsaki postaji, dokler ne pride do konca

poti. Po izpolnjenih obeh nalogah na 12. postaji preda mapo z izpolnjenimi razstavnimi listi velikemu poglavarju, vodji celotne igre.

Veliki poglavar zabeleži čas predaje in oceni eksponat na 12 listih, ki je nastal med igro. Ocenjuje se popolnost (izpolnjeni vsi okvirji za namestitve gradiva) in pravilnost (gradivo je na pravih mestih) eksponata. Vsaka ekipa ima začetni bonus 100 točk, od katerega se odštejeta po dve točki za vsak manjkajoči kos gradiva in ena točka za vsak napačno vstavljen kos gradiva.

V primeru, da imata dve ali več ekip enako število točk, odloča o končni razvrstitvi boljši (krajši) čas, ki ga je potrebovala ekipa za izpolnitev vseh nalog na poti. Eksponat, ki nastane v igri, ostane ekipi, ki ga lahko razstavi na svoji šoli in tako prikaže del svojega dela, seveda pa ga uporabi tudi za »študij« priprave tematskega eksponata.

Naloge je najbolje izpeljala ekipa iz II. OŠ Celje, ki je dobila 97 točk in je

Končni rezultat vsake ekipe, ki je vse naloge opravila v celoti.

imela tudi najboljši čas (58 minut).

Na drugo mesto se je s samo točko manj uvrstila ekipa iz OŠ Frana Kranjca, ki sta jo sestavljali Anastazija in Sonja; tretja predvidena članica ekipe ni prišla.

Tretje mesto je s 94 točkami osvojila ekipa iz OŠ Prebold (Jure, Jakob in Tine), dve točki manj pa je osvojila druga ekipa iz OŠ Frana Kranjca (Lucija, Dejan in Jaka). Kot kažejo dosežene točke, je večina dobro opravila naloge, še največ problemov je bilo z iskanjem

Klara, Nika in Špela so bile najboljše. Zraven sta Staša in Bojan Bračič, ki je vse tehnično pripravil in vodil igro.

»Poglavarji nadzorujejo delo mladih tekmovalcev na posameznih točkah.

podatkov o znamki v katalogu. To je znak mentoricam in mentorjem, da je treba temu posvetiti pri delu v krožku malo več pozornosti.

Vsi sodelujoči so bili nad igro tako navdušeni, da smo se po zaključku dogovorili o ponovni izvedbi te oblike interaktivne igre, ki jo bo v prihodnjem letu gostila II. OŠ Celje.

Bojan Bračič
Fotografije: Veni Ferant

»Poglavarji« od leve: Jure Draksler, Igor Topole, Danica Šalej, ravnateljica OŠ Frana Kranjca, Tone Petek, Silvija Horvat, Staša Bračič, Veni Ferant, Bojan Bračič, Bojan Himmelreich, Jana Draksler, Barbara Petan, Marjan Plavčak.

XXX. filatelistično-numizmatična razstava na Trbižu

Prizadevni organizatorji trbiškega filatelistično-numizmatičnega društva pod vodstvom predsednika Francesca Cibertinija so 6. avgusta 2017, ob tridesetletnici svojega delovanja, spet pripravili zanimivo razstavo, na katero so povabili tudi slovenske in avstrijske razstavljavce.

Con il patrocinio del

COMUNE DI TARVISIO

Con la collaborazione di
**UNIONE DELLE ASSOCIAZIONI
E DEI CIRCOLI FILATELICI E NUMISMATICI
DEL FRIULI VENEZIA GIULIA**

FZS – Federazione dei Circoli Filatelici Sloveni
Circoli Filatelici dell’Austria

CIRCOLO FILATELICO NUMISMATICO TARVISIANO
**XXX^ MOSTRA
FILATELICA NUMISMATICA
TARVISIANA**
*30° di Fondazione del
Circolo Filatelico Numismatico
Tarvisiano*

Stampa di una cartolina speciale commemorativa

Francobollo sloveno

**TARVISIO – SALA CONSILIARE
6 – 13 AGOSTO 2017**

V dvorani mestne hiše (slovensko županstva) so postavili priročne vitrine, v katerih je bilo na ogled sedem zbirk razstavljavcev iz vse Furlanije-Julijske krajine, dve iz Slovenije in ena iz avstrijske Koroške (razvidno tudi iz vabila na sliki). Slovenijo sta zastopala Boštjan Petauer s prvimi maksimum kartami iz poštnih celin, vsekakor daleč najboljša zbirka, ter Veselko Guštin z zbirko Škocjanski zatok.

Razstave na Trbižu zberejo vedno znane filateliste iz vse Furlanije, tako je prisotne pozdravil predsednik fur-

lanskih društev prof. Gabriele Gastaldo (iz Tarcenta-Čente). Prisoten je bil tudi prejšnji predsednik te regije prof. de Paulis iz Codroipa, pa tudi zaslužni nekdanji predsednik trbiškega društva Guido Beltrame. Njegova hči se je na predstavitvi spominjala njegovega delovanja in predanosti filateliji. Tudi mi smo del te tradicije, saj je naš kolega Mihael Fock razstavljal že menda kar na prvi razstavi leta 1987, podpisani pa nekaj let zatem.

Dogodek so spremljali tudi nekateri trgovci iz Furlanije in avstrijske Koroške

Svečano odprtje razstave (od leve proti desni): Francesca Comello, predstavnica Comune di Tarvisio, Gabriele Castaldo, predsednik društev Furlanije-Juljske krajine, Francesco Gibertini, predsednik društva, Mihael I. Fock in Igor Pirc, nekdanja razstavljalca iz Slovenije.

Od leve proti desni: Enrico Martinis, član društva in sin ustanovitelja, Francesco Gibertini, predsednik društva, Guido Beltrame, nekdanji predsednik društva, Mihael I. Fock.

in sicer kar na cesti, ki je bila na ta lepi sončni dan zaprta za ves promet in posvečena nedeljski prireditvi. Če niste bili letos na Trbižu, vam priporočam poletni izlet prihodnjega avgusta. Razstavnica bo zagotovo postavljena in Trbiž je turistično zelo razvit kraj. Na ta dan je bilo na Višarjah tudi vsakoletno sreča-

nje slovenskih vernikov iz domovine in zamejstva. Čestitke prizadevnemu filatelističnemu društvu s Trbiža za dolgoletno uspešno delovanje.

Igor Pirc
ipirc711@gmail.com

FIRAMLA in FIMERA 2017

Vsaki dve leti preizkušeni organizatorji iz Trbovelj pripravijo dve razstavi. Prva, FIMERA, daje priložnost odraslim razstavljavcem, da prvič pokažejo svoje nove eksponate, druga, FIRAMLA, pa je namenjena mladim zbiralcem, ki želijo pokazati svoje filatelistične zbirke. Te zbirke so lahko delo posameznika ali pa celotnega filatelističnega krožka.

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali razstavljenjo (foto: V. Ferant)

V tem letu je bila razstava v Trbovljah od 23. do 27. maja. Tokrat je bil to 10. jubilejni dogodek. Prva meddruštvena razstava je bila, takrat še brez mladinske, ki se je prvič priključila leta 2001, septembra 1997 (dogodek je vsako drugo leto). Vsa ta leta je razstave pripravljalo Filatelistično društvo Trbovlje pod vodstvom Roberta Jordana ter s podporo Filatelistične zveze Slovenije in Pošte Slovenije. Razen eksponatov v tekmovalnem delu, so si obiskovalci v netekmovalnem delu lahko ogledali tudi nekaj na drugih razstavah višjega ranga visoko nagrajenih eksponatov, ki so svojo pot začeli prav v Trbovljah.

Ob zaključku razstave in podelitvi nagrad razstavljavcem na obeh razstavah (rezultati so objavljeni na spletni strani FZS), so organizatorji že usmerili pogled k naslednjim razstavam, ki jih bodo spet pripravili v Trbovljah leta 2019.

Veni Ferant

Predsednik pripravjalnega odbora izroča priznanje Emi Križaj. V ozadju sodnik Lojze Tomc (foto: V. Ferant).

Ekipa iz FD Trbovlje, ki je pripravila obe razstavi (foto: V. Ferant).

PRAVILNIK

O PRIZNANJIH FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

1. Splošna določila

1. člen

Za uspešno in prizadevno delo ter zasluge pri širjenju, organiziranju in razvijanju filatelije v Sloveniji in njene uveljavitve v svetu podeljuje Filatelistična zveza Slovenije priznanja.

2. člen

Priznanja FZS so:

- zaslužni filatelista,
- častni član FZS,
- odličje Lovrenc Košir,
- diploma,
- zahvala.

3. člen

FZS podeljuje priznanja članom filatelističnih društev, ki so včlanjena v FZS, priznanje častni član FZS pa predvsem drugim, ne-članom, ki so s svojim delom izjemno pomagali pri pospeševanju in razvoju filatelije. Priznanja FZS se podeljujejo fizičnim osebam, diplome in zahvale pa tudi pravnim osebam.

2. področja, merila in ocena aktivnosti kandidatov

4. člen

Pri presoji uspešnosti, prizadevnosti in zaslug kandidata se upošteva:

- Kandidatov prispevek v društvih in organih FZS pri organiziranju, pospeševanju in razvijanju filatelije v Sloveniji in njeni uveljavitvi v svetu,
- Kandidatov prispevek pri izobraževanju in usmerjanju ter vključevanju novih članov, posebej mladine v filatelijo,
- Kandidatov dolgoletni prispevek na določenem filatelističnem raziskovalnem področju,
- Kandidatov dolgoletni prispevek na strokovno publicističnem področju,
- Dolgoletna in uspešna udeležba na svetovnih, kontinentalnih, mednarodnih in državnih razstavah.

Presoja za podelitev priznanja častni član FZS ni vezana na področja dejavnosti iz prejšnjega odstavka tega člena.

5. člen

Upoštevajoč vidike in področja aktivnosti iz prvega odstavka prejšnjega člena tega pravilnika se kandidatom podeljuje:

- priznanje zaslužni filatelista za dolgoletne vrhunske uspehe in zasluge,
- priznanje Lovrenc Košir za življenjsko delo, za dolgoletno delo, uspehe in dosežke,
- zlato odličje Lovrenc Košir za izjemne uspehe in dosežke,
- srebrno odličje Lovrenc Košir za zelo vidne in izredne uspehe ter dosežke,
- bronasto odličje Lovrenc Košir za pomembne uspehe in dosežke,
- diplome in zahvale za pomembne aktivnosti na filatelističnih področjih.

Podeljevanje diplom FZS društvom na osnovi ocenjevanja njihove aktivnosti ureja poseben pravilnik.

6. člen

Pri presoji vrhunskih uspehov in dosežkov kandidatov na področju filatelije se priznanje zaslužni filatelista podeljuje kandidatom, ki izpolnjujejo štiri od naslednjih pogojev:

- najmanj 35-letno aktivno delo v filatelističnih društvih ali organih FZS,
- najmanj 15-letno aktivno delo na področju izobraževanja in usmerjanja v filatelijo, zlasti mladine,
- najmanj 10-letno publicistično delo v strokovnem ali dnevnem tisku,
- izkazano dolgoletno raziskovalno delo na določenem filatelističnem področju,
- uspešna udeležba na najmanj petih svetovnih, kontinentalnih ali mednarodnih razstavah pod patronatom FIP ali FEPA.

7. člen

Priznanje Lovrenc Košir za življenjsko delo se podeljuje kandidatom, ki so svoje delo in iz njega izvirajoče dosežke usmerili le na eno ali dve področji delovanja. Kandidat mora uspešno izpolnjevati 30 let ali več eno od naslednjih aktivnosti:

- aktivno organizacijsko delo v organih filatelističnih društev ali organih FZS,
- aktivno delo na področju izobraževanja in usmerjanja mladine v filatelijo,
- aktivno publicistično delo v strokovnem in dnevnem tisku,
- izkazano raziskovalno delo z novimi dognanji na določenem filatelističnem področju,
- aktivno razstavljanje in sodniško delo na razstavah.

8. člen

Pri presoji izjemnih uspehov in dosežkov kandidatov na področju filatelije, se priznanje zlato odličje Lovrenc Košir podeljuje kandidatom, ki izpolnjujejo tri od naslednjih pogojev:

- najmanj 25-letno aktivno delo v filatelističnih društvih ali organih FZS,
- najmanj 10-letno aktivno delo na področju izobraževanja in usmerjanja v filatelijo, zlasti mladine,
- najmanj 5-letno publicistično delo v strokovnem ali dnevnem tisku,
- izkazano dolgoletno raziskovalno delo na določenem filatelističnem področju,
- uspešna udeležba na najmanj treh svetovnih ali kontinentalnih ali eni svetovni ali kontinentalni razstavi pod patronatom FIP ali FEPA in petih mednarodnih filatelističnih razstavah.

9. člen

Pri presoji zelo vidnih izrednih uspehov kandidatov na področju filatelije, se srebrno odličje Lovrenc Košir podeljuje kandidatom, ki izpolnjujejo tri od naslednjih pogojev:

- najmanj 15-letno aktivno delo v filatelističnih društvih ali organih FZS,
- najmanj 5-letno aktivno delo na področju izobraževanja in usmerjanja v filatelijo, zlasti mladine,
- najmanj 3-letno publicistično delo v strokovnem ali dnevnem tisku,
- izkazano dolgoletno raziskovalno delo na določenem filatelističnem področju,
- uspešna udeležba na najmanj treh mednarodnih ali eni mednarodni in treh državnih filatelističnih razstavah pod pokroviteljstvom FZS.

10. člen

Pri presoji izredno pomembnih uspehov in dosežkov kandidatov na področju filatelije se bronasto odličje Lovrenc Košir podeljuje kandidatom, ki izpolnjujejo najmanj dva od naslednjih pogojev:

- najmanj 10-letno aktivno delo v filatelističnih društvih ali organih FZS,
- najmanj 3-letno aktivno delo na področju izobraževanja in usmerjanja v filatelijo, zlasti mladine,
- najmanj 3-letno publicistično delo v strokovnem ali dnevnem tisku,

- izkazano raziskovalno delo na določenem filatelističnem področju, uspešna udeležba na najmanj dveh mednarodnih ali petih državnih filatelističnih razstavah pod pokroviteljstvom FZS.

3. Postopek predlaganja in odločanja o priznanjih FZS

11. člen

Predloge za podelitev priznanj FZS dajejo organi filatelističnih društev včlanjenih v FZS, izvršni odbor FZS pa lahko tudi sam začne postopek za podelitev priznanja.

Predloge za podelitev priznanja FZS se dajejo skozi vse leto, najkasneje pa do tri mesece pred predvidenim zborom članov FZS.

Predlog za podelitev priznanja FZS mora vsebovati poleg podatkov o kandidatu tudi podrobno utemeljitev.

V utemeljitvi se navedejo konkretni uspehi, dosežki in zasluge kandidata s področij skladno z merili, navedenimi v tem pravilniku, ter mnenje in predlog za podelitev vrste in stopnje priznanja.

Komisija za podelitev priznanj lahko od predlagatelja priznanja FZS zahteva dopolnilne podatke o kandidatu za priznanje in njegovih aktivnostih.

Za resničnost podatkov in utemeljitev predlogov odgovarja predlagatelj.

12. člen

Predloge za podelitev priznanj FZS obravnava posebna komisija, ki jo imenuje izvršni odbor FZS.

Komisija za podelitev priznanj ima pet članov, od katerih imenuje izvršni odbor tri člane izmed svojih članov, dva člana pa izmed članov društev, včlanjenih v FZS.

13. člen

O podelitvah vseh priznanj FZS, razen priznanja zaslužni filatelist, častni član FZS in odličja Lovrenc Košir za življenjsko delo odloča Izvršni odbor FZS na predlog Komisije za priznanja.

O podelitvi priznanja zaslužni filatelist, častni član FZS in odličje Lovrenc Košir za življenjsko delo odloča Zbor članov FZS na predlog IO FZS.

Razen odličja Lovrenc Košir za življenjsko delo se isto ali drugo priznanje FZS lahko podeli kandidatu večkrat, če je ta dosegel nove uspehe in dosežke ali imel nove zasluge, za katere še ni prejel priznanja.

14. člen

O pritožbah oziroma ugovorih proti odločitvi Izvršnega odbora FZS o podelitvi priznanja FZS odloča Zbor članov FZS na prvi naslednji seji.

4. Podelitev priznanj

15. člen

Priznanja FZS se podelijo na rednem ali izrednem Zboru članov FZS.

16. člen

Priznanja zaslužni filatelist, častni član FZS in vsa odličja Lovrenc Košir se podelijo z listino, v kateri je navedena zaporedna številka, vrsta in stopnja odličja, ime in priimek nagrajenca, datum podelitve ter podpis predsednika FZS.

Z listino se podeli tudi medalja Lovrenc Košir ustreznih barve. Ob priznanjih zaslužni filatelist, častni član FZS in odličju Lovrenc Košir za življenjsko delo se podelijo zlate medalje.

17. člen

Zlata, srebrna in bronasta medalja Lovrenc Košir je kovinska ploščica okrogle oblike premera 50 mm, ki ima na eni strani lik Lovrenca Koširja in napisa FILATELISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE / LOVRENC KOŠIR, na drugi strani pa znak Filatelistične zveze Slovenije, ime in priimek nagrajenca in zaporedno številko priznanja, ki je ločeno po vrstah in letnicah podelitev. Medalje za priznanja zaslužni filatelista, častni član in odličje Lovrenc Košir za življenjsko delo imajo pod imenom in priimkom dobitnika tudi napis zaslužni filatelista, častni član oziroma za življenjsko delo.

Z vsakim priznanjem se podeli tudi ustrezná značka z enakim motivom in barvo.

5. Register priznanj

18. člen

O podeljenih priznanjih vodi Izvršni odbor register priznanj, v katerega vpisuje podatke o podeljenih priznanjih za vsako vrsto in stopnjo priznanja posebej.

V register priznanj FZS se vpisujejo podatki iz 16. in 17. člena tega pravilnika.

Register podeljenih priznanj hrani FZS kot listino trajne vrednosti.

19. člen

Odličja Verigar vseh stopenj in Zlati znak FZS, ki so bila podeljena do 1. 1. 1997 so enakovredna odličjem Lovrenc Košir ustrezne stopnje.

6. Končne določbe

20. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o priznanjih Filatelistične zveze Slovenije (Nova filatelija 1/2000), ki ga je sprejela Skupščina FZS na seji dne 15. 6. 1999 skupaj s kasnejšo spremembo tega pravilnika, ki je bila sprejeta na Skupščini FZS 2. 6. 2012.

Ta pravilnik začne veljati, ko ga sprejme Zbor članov FZS. Objavi se v glasilu FZS Nova filatelija in na spletni strani FZS.

Predsednik FZS
Peter Suhadolc

Filatelistična Zveza Slovenije

PRAVILNIK O OCENJEVANJU AKTIVNOSTI DRUŠTEV

Uvodna določila

1. člen

Pravilnik določa merila, po katerih lahko filatelistična društva, včlanjena v Filatelistično zvezo Slovenije prejmejo priznanje FZS - diplomo FZS za aktivnost.

2. člen

Diplome FZS se podeljuje društvom na skupščini FZS za dosežene uspehe v minulem obdobju. Na skupščini FZS se objavi rezultat točkovanja o aktivnosti društev. Rezultate točkovanja se objavi tudi na spletni strani FZS.

Točkovanje aktivnosti društev

3. člen

Aktivnost društev se ocenjuje za dve zaporedni leti skupaj.

Aktivnost društev se ocenjuje s pomočjo točkovanja posameznih dejavnosti, in sicer:

1. Organizacija razstav

a) organizacija izložbene razstave v eni vitrini	5 točk
b) organizacija izložbene razstave (dve do deset vitrin)	20 točk
c) organizacija manjše razstave (najmanj 10 vitrin, vsaj 120 listov)	50 točk
d) organizacija društvene razstave (najmanj 25 vitrin, vsaj 300 listov)	100 točk
e) organizacija društvene mladinske razstave (najmanj 10 vitrin, vsaj 120 listov)	100 točk
f) organizacija meddruštvene tekmovalne razstave (najmanj 50 vitrin, vsaj 600 listov)	250 točk
g) organizacija meddruštvene tekmovalne mladinske razstave (najmanj 25 vitrin, vsaj 300 listov)	250 točk
h) organizacija državne ali mednarodne razstave (najmanj 75 vitrin, vsaj 900 listov)	500 točk
i) organizacija državne ali mednarodne tekmovalne mladinske razstave (najmanj 50 vitrin, vsaj 600 listov)	500 točk

2. Delo z mladino

a) redno (večletno) delovanje krožkov - za vsak krožek (srečanja vsaj 1x mesečno)	75 točk
b) občasno delovanje krožkov - za vsak krožek (srečanja vsaj 1x mesečno)	50 točk
c) Prisotnost članov krožka z ekspanatom na filatelistični razstavi za vsak nov ekspanat v tem obdobju in za vsako razstavo v tem času	50 točk

3. Delo v društvu

- a) pridobivanje novih članov - za vsakega člana 20 točk
- za mladince 30 točk

Novi član je le tisti, ki v zadnjih petih letih pred včlanjenjem ni bil član nobenega drugega filatelističnega društva ali kluba.

- b) izdajanje priložnostnih društvenih edicij (ovitkov, dotiski dopisnic, MK...): seštevek
  - priložnostni (ilustrirani, strojni) žig 20 točk
  - priložnostna izdaja (prazen ovitek, dotisk, MK...) 10 točk
  - osebna znamka 10 točk
- c) organizacija in izvedba promocije ob društvenih priložnostnih izdajah 25 točk
- d) organizacija in izvedba promocije ob izdajah Pošte Slovenije - za vsako predstavitev 30 točk
- e) prirejanje rednih društvenih sestankov z menjavo - za vsak sestanek (max 200 točk) 2 točki
- f) prirejanje mednarodnih srečanj z menjavo/prodajo - za vsako srečanje 50 točk
- g) druge društvene prireditve: izleti, tombole, srečanja – za vsako dokumentirano organizirano prireditev s filatelistično konotacijo 25 točk
- h) poročilo o delu društva v javnih občilih – za vsako (max 200 točk) 10 točk
- i) izdajanje filatelističnega glasila, katalogov/zbornikov/monografij ob razstavah (za vsako izdajo)
  - do 10 strani formata A5 50 točk
  - do 30 strani formata A5 100 točk
  - nad 30 strani formata A5 150 točk
- j) sodelovanje društva v krožni zamenjavi (letno) 100 točk
- k) sodelovanje z društvi iz tujine - za vsak dogodek (skupne pobude, n.pr. udeležba na skupni razstavi ali skupnem simpoziju) 50 točk

Društva morajo za svoje dejavnosti predložiti pisno poročilo in za izdajateljske dejavnosti redno dostavljati obvezne dokazne izvode poverjeniku Zveze FZS, sicer ne dobijo za te dejavnosti nobene točke.

4. Domača stran društva

- Obvezne vsebine (predstavitev društva, akti društva, kontakt...) 50 točk
- Priporočljive vsebine (novice, društvene izdaje, glasilo/zbornik, članstvo...) 100 točk

5. Prispevki posameznih članov društva

- a) pisanje strokovnih filatelističnih prispevkov v strokovnem tisku (NF, Zbornik FD Ljubljana in občasni društveni zborniki)
  - vsaj 5 strani A5 formata (za vsakega) (max 100 točk letno) 25 točk
  - razstavljanje članov društva na razstavah (upošteva se vsaka NOVA zbirka)
  - na manjših in društvenih razstavah 10 točk/zbirko
  - na meddruštvenih tekmovalnih razstavah 20 točk/zbirko
  - na državnih tekmovalnih razstavah, AJF, BF in ML 30 točk/zbirko
  - na mednarodnih razstavah FEPA in FIP nivoja 40 točk/zbirko

Omenjeno število točk velja za petvitrinski eksponat, za enovitrinski se število točk razpolovi. Eksponatu se točke štejejo tudi pri napredovanju na višji rang razstave ali pri doseganju višje stopnje medalje na FEPA ali FIP razstavi.

Postopek predlaganja in odločanja o priznanjih za aktivnost društev

4. člen

Predloge za podelitev priznanj za aktivnosti društev obravnava in ocenjuje Komisija za priznanja iz 12. člena pravilnika o priznanjih FZS. Aktivnost društev se ocenjuje za dve leti skupaj.

5. člen

Komisija za priznanja zbira pisne predloge s podatki in utemeljitvami ter dokazili skozi vso ocenjevalno obdobje. Komisija pisno (po pošti ali v elektronski obliki) pozove / obvesti društva – članice FZS, da pošljejo pisne predloge s podatki, utemeljitvami in dokazili. Obvestilo vsebuje kaj konkretno morajo predlogi vsebovati. Določi se tudi enoten način za pripravo podatkov z ustreznimi navodili. Komisija pošlje društvom obvestilo z vsemi informacijami in navodili do 1. decembra v lihem letu. Rok, do katerega naj društva pošljejo pisne predloge s podatki je: do 1. februarja v naslednjem letu.

Komisija za priznanja ocenjuje aktivnost društev na podlagi poročil, zapisnikov občnih zborov društev ter ostalih dokazil, ki jih društva pošiljajo občasno ali letno, vendar najkasneje do v prejšnjem odstavku navedenem roku.

6. člen

Za resničnost podatkov in utemeljitev predlogov odgovarja predsednik filatelističnega društva, ki je dal podatke oziroma utemeljitve.

Lažne navedbe v poročilih društev in drugi poskusi, da bi na lažen način pridobili točke, se kaznuje z odvzemanjem vseh točk.

7. člen

Društvo, ki ni poravnalo članarine FZS do konca junija, pred letom skupščine FZS, ko se podeljujejo priznanja, ne more biti ocenjeno.

8. člen

Komisija za priznanja najkasneje do konca februarja v sodem letu obravnava in ocenjuje vse prispеле predloge in izdela svoj predlog z obrazložitvijo.

O podelitvi priznanj za aktivnost društev odloča Izvršni odbor FZS na predlog Komisije za priznanja.

O pritožbah zoper odločitve Izvršnega odbora FZS o podelitvi priznanj za aktivnosti društev odloča Skupščina FZS na prvi naslednji seji.

Podelitev priznanj

9. člen

Prvih deset društev, ki so dosegla največje število točk, prejme diplomu FZS.

Diploma je listina, v kateri je navedena vrsta priznanja, kateremu društvu in za katero obdobje se podeljuje, skupno število doseženih točk, doseženo zaporedno mesto, sklep Izvršnega odbora FZS ter zaporedna številka diplome, datum in kraj podelitve diplome. Diplomo podpiše predsednik FZS.

Diplome FZS se podeljujejo na redni ali izredni seji skupščine FZS.

Register priznanj

10. člen

O podeljenih priznanjih vodi Izvršni odbor FZS poseben register, v katerega se vpisujejo podatki iz drugega odstavka 9. člena tega pravilnika.

Register podeljenih priznanj za aktivnosti društev včlanjenih v FZS hrani FZS kot listino trajne vrednosti.

Rezultate za vsa priznanja se objavi tudi na spletni strani FZS.

Končne določbe

11. člen

Ta pravilnik je bil sprejet na skupščini FZS, v Ljubljani, 15.06.2013. in dopolnjen na Zboru članov 20. maja 2017.

Začne veljati z dnem sprejema; čistopis se objavi v glasilu FZS, Novi filateliji 3/2017.

Predsednik FZS
Peter Suhadolc

Razstava Alpe-Jadran 2017

Letošnja razstava združenja *Alpe Jadran Filatelija (AJF)* je bila od 1. do 3. septembra 2017 v Memmingenu v Nemčiji. Udeležili smo se je štirje predstavniki zveze FZS in sicer Peter Suhadolc in Igor Pirc kot sodnika, Alojz Tomc kot komisar in Boštjan Petauer kot razstavljavec.

Veni Ferant s posebno nagrado, ki so mu jo izročili v Kranju. Nagrado mu pomagajo držati kolegi iz društva, vsi mentorji mladinskih filatelističnih krožkov. Od leve: Srečko Meh, Marjan Plavčak, Toni Četina. (Foto A. Tomc)

Razstavo je organiziralo združenje bavarskih filatelističnih klubov (Landesverband Bayerischer Philatelisten – Vereine e.V.) v Memmingenu, drugem največjem mestu južne Bavarske, ki leži slabih 120 km zahodno od Münchena. Memmingen ima zelo lepo in vzdrževano staro mestno jedro, ki smo si ga ogledali na krajšem vodenem ogledu pod dežniki, saj je bilo tiste dni večinoma deževno in precej hladno.

Poleg razstave Alpen-Adria 2017 je v stavbi Stadthalle Memmingen sočasno potekala tudi mladinska razstava 15. Najubria, ves čas razstave pa je bilo prisotnih tudi nekaj filatelističnih trgovcev, ki so ponujali svoje blago. Drugi dan razstave je bila na razstavišču manjša dražba, ki jo je vodil lastnik dražbene hiše Christoph Gärtner

osebno, dobiček pa je bil namenjen otroškemu hospicju St. Nikolaus, ki je praznoval 10. obletnico ustanovitve.

Na razstavo Alpe-Jadran sem prijavil 13 slovenskih eksponatov. Ker so organizatorji razstave naknadno prosili Petra Suhadolca, da je dopolnil sodniške vrste, njegov eksponat potem ni

mogel sodelovati na razstavi. Ekspонат Venija Feranta v razredu odprte filatelije je presegal za ta razred določenih 5 razstavnih vitrin, a smo se potem dogovorili, da nam bodo zagotovili 7 vitrin, ekspонат pa ne bo ocenjen.

Komisarji smo ekspонate v Memmingen prinesli že v četrtek, 31. avgusta, in jih do poznega večera tudi sami vstavili v razstavne vitrine. Ravno pred odhodom na Bavarsko sem zbolel in še dobro, da je šel z menoj razstavljaev dveh enovitrinskih ekspонатov Boštjan Petauer, ki mi je pomagal pri montaži ekspонатov in bil vse dni moj osebni prevajalec, saj večina prisotnih ni znala angleško in je bilo sporazumevanje oteženo.

Tudi sicer je bilo komunikacije med organizatorji in komisarji premalo in občasno je prihajalo do nerodnosti in manjših nesporazumov. Nad organizacijo celotne razstave smo bili udele-

ženci (sodniki, komisarji in nekaj razstavljavcev) malo razočarani, saj smo, zaradi pregovorne nemške natančnosti, morda pričakovali preveč, a se je na koncu vse le nekako izšlo.

Palmares je bil izpeljan sila nerodno. Prevozi na lokacijo in nazaj v hotel ter večerja so bili slabo organizirani in od prihoda do začetka razglasitve rezultatov so minile debele tri ure. Potem so prebrali vse rezultate, diplome pa so podelili samo prisotnim razstavljavcem. Komisarji smo potem naslednji dan pri glavnem komisarju razstave prevzeli priznanja in nagrade za razstavljavce.

Sodniške ekipe so opravile veliko delo in pohvaliti moram sodnike, saj smo komisarji na sodniških razgovorih dobili veliko koristnih informacij, kako še izboljšati posamezne ekspонate naših razstavljavcev. Posebej sta mi bila všeč sodnika, ki sta ocenjevala mladinske ekspонate in nama z Boštja-

nom povedala marsikaj zanimivega. Opozorila sta naju na napake, ki jih delajo mladi razstavljalci, razložila, skozi kakšne filtre gredo na Bavarskem mladinski eksponati, da sploh pridejo do mednarodne razstave in naju celo peljala v sosednji prostor, kjer je bila razstava 15. Najubria in nama pokazala nekaj boljših eksponatov.

Na koncu se je vse lepo končalo, še vreme se je izboljšalo in smo se v suhem odpeljali domov. Naši razstavljalci so bili tudi tokrat uspešni, saj je 12 slovenskih eksponatov osvojilo 3 srebrne, 3 velike srebrne, 1 pozlačeno, 2 veliki pozlačeni, 2 zlati in 1 veliko zlato medaljo. Natančnejše rezultate si lahko ogledate na spletni strani FZS.

Za konec naj povem še, da so štirje naši razstavljalci dobili še posebne nagrade razstave. Neža Pušnik je prejela

dva letnika nemških znamk, Boštjan Petauer precej veliko sliko, Veni Ferant, katerega eksponat o pivu je na koncu le bil ocenjen, pa je zanj prejel 5-litrski keramičen vrč za pivo z velikim grbom Bavarske. Glavno nagrado Grand Prix razstave Alpe Jadran 2017, skulpturo belega porcelanastega baročnega leva, ki drži bavarski grb, pa so organizatorji na predlog sodnikov dodelili Branku Morenčiču, ker njegov eksponat obravnava poštno zgodovino več regij in tako najbolj zajema bistvo združenja AJF.

Vsem razstavljalcem čestitam za dosežene uspehe. Naslednja razstava Alpe Jadran bo predvidoma v oktobru 2018 v Varaždinu na Hrvaškem.

alozj_tomc1@t-2.net

Novosti in nove pridobitve knjižnice dr. Antona Lavriča - poletje 2017

Avtor-ji	Naslov	leto izdaje	jezik
Jeličič Plemeniti, Zmago	Južna železnica in železnice na Slovenskem - Die Südbahngesellschaft und Eisenbahnen Im Slo.G.	2017	slov.nemški
FD LJ	Filatelistični vestnik št. 3/2017	2017	slovenski
NN	Za nove istare, velike i male - filateliste (celovit pregled filatelije, pojasnila in nasveti)	1966	srbohrvaški
Đorđević P. Đorđe	Poštansko-telegrafsko-telefonska enciklopedija	1931	srbohrvaški
Librić Ivan	Otkrivam poštanske marke	2017	hrvaški
Turk dr. Ivan	Filatelistične spominske celine posameznih izdajateljev 1991-2011 Zbirka 8 albumov	2017	slovenski
SBVH	Schweitzer Briefmarken Katalog 2107	2017	nemški
Werkhoven Hubert van	Postverkeer in Barre Tijden	2010	nizozemski
MIČIĆ Milomir	Lovrenc Košir, dokumentarni prilog za istoriju poštanske marke	1954	srbohrvaški
Božič Dušan	Katalog priložnostnih žigov, ki so bili v uporabi na mariborskih poštah, od leta 1920 do maja 2012.	2012	slovenski

Sposojate si knjige iz naše knjižnice!

Poročilo s svetovne filatelistične razstave Bandung 2017 v Indoneziji

Obiskal sem že kar nekaj filatelističnih svetovnih razstav, predvsem v Aziji. Moram reči, da je bila tokratna razstava Bandung 2017 v Indoneziji - deželi 400 vulkanov in 17000 otokov - posebna.

Najbolj sem si jo zapomnil po dveh zanimivostih tako z odprtja, kot s palmaresa. Oboje se je začelo s predstavitvijo gostov, takoj za tem pa je na oder prišel (muslimanski) duhovnik ter opravil molitev. Za njim pa je prišla »zbiorovodja« in vsi, ki so to znali, so zapeli državno himno Indonesia Raya (Velika Indonezija). Za tem je začel običajni program, zvrstili so se govorniki: Radiantara, minister za komunikacije in informacijsko tehnologijo; R. Soeyono, predsednik Indonezijske filatelistične zveze, guverner pokrajine Zahodna Java; Ahmad M. Ramli, direktor Poštnih in informacijskih operacij; Gilarsi W. Setijono, predsednik Pos Indonesia (Indonezijske Pošte), Tay Peng Hian, predsednik FIP in Christoph Gaertner, sponzor.

Na razstavi smo se predstavili z minimalno potrebno količino zbirke:

1. Bojan Kranjc, Slovenia 1919-1920, Newspaper Stamps, and its Overprints, TR, 83;
2. Veselko Guštin, Trieste, Gorizia, and Slovene littoral from 1761 to 1918, PH (2C), 82;
3. Bojan Kranjc, A National Treasure or the Work of the Forgers from Beltinci, OF/PH, 83;
4. Boštjan Petauer, Bosnian Postal Stationery 1879-1899, OF/TR, 80;
5. Veselko Guštin, Landstrass-Kostanjevica, 1836-1945, OF/PH, 80.

Prvič se mi je zgodilo, da je organizator predlagal dopolnitev naslova; oba z Bojanom sva morala dodati pred naslova

najin角度 eksponatov besedo Slovenia. To je pozneje v uvodu v neko predavanje razložil predsednik FIP Tay. Ker gre za svetovno razstavo, je nemogoče, da bi vsi vedeli, kje so Beltinci, ali pa Kostanjevica. Opozoril je, da to velja tudi za vse bodoče razstavljavce. Povedal je tudi, da razstavljavci zelo površno izpolnjujejo prijavnne liste: pri osvojenih nagradah ni letnice in/ali št. točk; rubrika razred (class) ni izpolnjena; naslov prijavitelja ni popoln. Težava se je pokazala že takoj pri vstavljanju listov v vitrine. Le-te so bile široke natančno za 4 liste A4, z vmesnim praznim prostorom 2-3 mm. Tisti, ki so imeli eksponat na listih formata A4, niso imeli težav! Oni, ki smo imeli liste Leuchtturm ali Marini, pa da. Vse bi bilo v redu, če bi upoštevali

Komisar razstave pred predali, kamor se daje spominske ovojnice - darilo (sponzorja PS) drugim komisarjem.

Slovenski sodnik s soprogo pred panojem, ki vabi na razstavo.

desni rob samo 0,5 cm – širino teksta pa tolikšno, kot gre na list A4.

Po ocenjevanju smo imeli kar nekaj predavanj: o razglednicah, o ovojnica prvga dne (OPD ali s tujko FDC), poštni zgodovini in tradicionalni filateliji. Novost je vsekakor predavanje o razglednicah na nivoju FIP. Očitno se tudi mednarodna organizacija zaveda, da je čedalje več zbirateljev tudi tega materiala, ki bi ga radi pokazali. Predvsem pa niso pozabili omeniti, da v Evropi že dolgo razstavljamo razglednice (picture ali pictorial post cards). Če na kratko povzamem: razglednice se razstavljajo rabljene (poslane po pošti – filatelistični elementi niso pomembni, je pa dobro, da se vidi datum), ali v kuverti in nerabljene. Želeni so podatki o vrsti tiska, o izdelovalcu ali avtorju. Ocenjujejo se podobno kot ostali razredi: 30 obdelava, 35 znanje in raziskave, 30 redkost in kvaliteta, 5 predstavitev. Nekaj informacij boste zbiralci lahko dobili na www.sussexpostcards.info ali www.digitalviz.org/. Maksimum karte

in fotografije (četudi poslane ali prirejene kot razglednice, ne sodijo sem.

Druga novost pa je bilo predavanje o ovojnicah prvga dne (FDC). Tudi FIP ugotavlja, da je veliko tovrstnih zbiralcev – predvsem v ZDA, Avstraliji, Novi Zelandiji in Kanadi, ki bi prav tako radi pokazali svoje zbirke.

Precejšnje število trgovcev je ponujalo predvsem material Daljnega vzhoda, iz Evrope bolj malo. No, našel sem celo nekaj pisem iz naše domovine, z nerazumno visoko ceno. Na razstavi je bilo poskrbljeno tudi za obiske otrok, ki so prav v tistem času začeli s poukom. Naj omenim še, da sta bila hotel in razstavni prostor v isti zgradbi, kar je zelo poenostavilo naše delo. Ne predstavljam si, kako bi potekal prevoz iz hotela do razstavnega prostora v vsakodnevnem prometnem kaosu.

Veselko Guštin
veselko.gustin@gmail.com

OsmoOkno Kranj

Letos je našo mednarodno prireditel – razstavo enovitinskih zbirk - gostila Prešernova hiša v Kranju, na Prešernovi ulici, nedaleč proč od Glavnega trga, kjer je razstava običajno potekala.

Vabilu so se prijazno odzvale članice Delovne skupnosti Alpe Jadran Filatelije Bavarska, Avstrija, Madžarska in Hrvaška, iz nekdanje skupne države Srbija, BiH Republika Srbska in Makedonija ter seveda domače razstavljavke in razstavljavci. Žal se prireditve nista udeležili vabljeni državi Albanija in Italija, ponovno pa je izraelske zbirke prinesel naš filatelistični prijatelj Les Glassman. Razstavljenih je bilo enainpetdeset zbirk v osmih tekmovalnih razredih iz devetih držav.

Slavnostne nagovore ob odprtju sta ob številčni udeležbi razstavljavcev, tujih komisarjev (Jörga Maierja, Hadmarja Fresacherja, Matka Glaviča, Artúrja Bánása in Lesa Glasmana) in zvestih društvenih organizatorjev, prispevala soorganizatorja razstave direktorica Gorenjskega muzeja Marjana Žibert in predsednik organizacijskega odbora (FZS) Igor Pirc ter predstavnica glavnega sponzorja Pošte Slovenije, direktorica

PS PE Ljubljana Karmen Hauc. Govorni del je odlično dopolnjevala pevka Čebuljeva, v družabnem delu pa tudi hladni bife, ki so ga kot vsa leta pripravili v lokalu Romano, gostitelju palmaresa.

Prijave po tekmovalnih razredih: pet eksponatov razreda tradicionalne filatelije, 14 poštnih zgodovine, trije poštnih celin, 16 tematske filatelije, en maksimafilije, en fiskalni, dva mladinska A razreda in osem eksponatov razglednic. Dva eksponata sta bila v netekmovalnem delu.

Sodniško komisijo je zaradi nepričakovane bolniške odsotnosti kolega Mihaela I. Focka vodil Peter Suhadolec, sodelovala pa sva še dva preizkušena sodnika, Veselko Guštin in podpisani. Sodniki smo se trudili po smernicah posameznih tekmovalnih razredov čimbolj analitično oceniti vsak eksponat, obenem pa zabeležiti vse koristne opombe za zaključne razgovore z razstavljavci. Soglasno je bilo podeljenih

Stari znanci H. Fresaher, I. Pirc in L. Glassman. (Foto V. Ferant)

25 zlatih, 21 pozlačenih in 4 srebrne medalje, kar kaže na visoko raven sodelujočih eksponatov.

Zadnji dan razstave so bili opravljeni razgovori z razstavljavci, v nadaljevanju pa je kolega Lojze Tomc podal zelo kakovosten referat Kako pripraviti eksponat razglednic. (Predstavitev je na razpolago na spletni strani FZS.)

Pred svečano podelitvijo medalj in posebnih nagrad, ki so jih prispevale tuje federacije, komisariji, sodniki in seveda Zveza FZS, smo družno razstavili vitrine in jih pripravili za prevoz na lokacijo nove razstave v Škofjo Loko.

Na palmaresu je sodniška komisija predstavila svoje poročilo, podeljene so bile medalje. Pred tem je bila prebrana svečana razlaga glavne nagrade Alpe Jadran Filatelije, ki jo je letos na razstavi AJF na Bavarskem prejel naš uveljavljeni raziskovalec, publicist in razstavljevec Branko Morenčič – porcelanasti lev, ki med tacami drži bavarski grb. Glavno nagrado razstave OsmoOkno – tradicionalno figuro narodne noše, tokrat gorenjske - je prejel nemški razstavljevec Jörg Maier za eksponat Die Postbeförderung durch Schiffe der PSNC zwieschen Valparaiso und Callao 1842-1854. Že na odprtju, pa tudi ob zaključku OsmegaOkna je bil podan

Predstavnik bavarske zveze izroča priznanje hčerki B. Morenčiča.

J. Maier z veliko nagrado Kranja. (Foto V. Ferant)

izziv, da na DevetemOknu povečamo število oken in tako omogočimo udeležbo tudi drugim tujim razstavljavcem.

Za vse, ki se dogodka niste udeležili, je na spletni strani na razpolago video posnetek odprtja razstave kot tudi palmaresa. Kot že prejnjč, je izraelski komisar Les Glassman posnel obe ceremoniji. Tudi sicer ste vabljeni, da obiskujete spletno stran www.fzs.si, saj poročamo o vseh filatelističnih dogodkih v deželi.

Igor Pirc
ipirc711@gmail.com

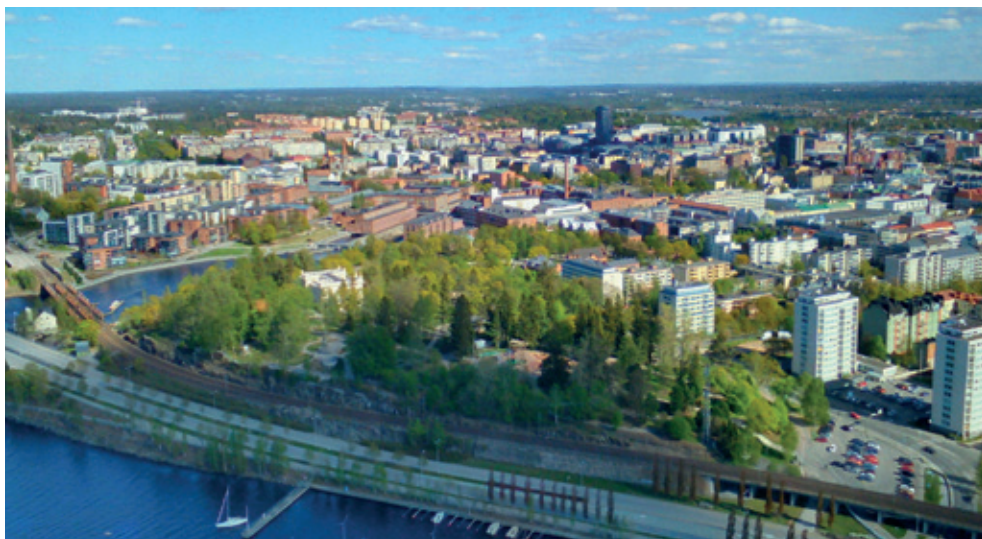
Finlandia 2017 in kongres FEPA

Razstava, ki je bila postavljena od 24. do 28. maja v Tampereju na Finskem, je bila letošnji največji tovrstni dogodek v Evropi. Finci so jo pripravili v sklopu praznovanj 100. obletnice samostojnosti. Po končani razstavi je bil v Tampereju tudi redni kongres FEPA.

Slovinci smo na razstavi sodelovali s petimi eksponati, tremi velikimi (pet vitrin) in dvema enovitrinskima. Najbolje sta se odrezala eksponata iz poštne zgodovine, ki sta prejela po 82 točk, kar pomeni pozlačeno medaljo, res pa je, da jo je dobil samo en eksponat (Veselko Guštin, Trieste, Gorizia and Slovene Littoral from 1761 to 1918), ker medalj eksponatom v eni vitrini niso podelje-

vali (Bojan Bračič, Postmarks of the Post Office Pettau-Ptuj 1918-1945). Brez medalje je tako ostal tudi Boštjan Petauer (Bosnian Postal Stationery 1879-1899, 78 točk). Na razstavi je bil prvič na evropskem nivoju uradno postavljen tudi novi razred razglednic. Naša razstavljavca sta se dobro odrezala, kljub temu, da so sodniki ocenjevali po novem pravilniku, ki na kontinentalnem nivoju še ne velja dolgo; tako je pri analizi gradiva manjkal podatek o vrsti tiska, ki pa je po mnenju sodnikov zelo pomemben. Alojz Tomc (German Paddle Steamer COBRA) si je tako prislužil 80 točk in pozlačeno medaljo, Ines Ropoša (Merry Christmas and Happy New Year) pa 75 točk in veliko srebrno medaljo. Razstave se je kot član sodniške žirije udeležil tudi Peter Suhadolc. Ob koncu razstave je potekal v Tampereju

Pogled na Tampere s televizijskega stolpa (foto: B. Bračič)

Predavatelji na simpoziju o mladinski filateliji. Od leve: Nicos Rangos (Ciper), Alfred Kunz (Avstrija), Bojan Bračič, Peter Nordin (Švedska), Claude Desarmenien (Francija), Jose Pedro Gomez-Agüero (Španija), Ib Krarup Rasmussen (Danska) in Axel Brockmann (Nemčija).

kongres Evropske federacije filatelističnih zvez (FEPA). Na njem je bilo soglasno izvoljeno novo vodstvo, tokrat prvič po spremenjenem statutu. Del uprave (predsednik, tajnik in eden od direktorjev) je bil izvoljen za dve leti, podpredsednik, blagajnik in dva direktorja pa za štiri leta. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dosednji predsednik Španec Jose Ramon Moreno, avtor tega zapisa sem ostal še za dve leti tajnik te organizacije. Na kongresu je bila soglasno kot nova članica sprejeta Moldavija.

Med razpravami na kongresu je mogoče najzanimivejša o usodi odprte filatelije. Potem, ko je ta atraktiven razstavni razred po dolgoletnih razpravah končno sprejela tudi Svetovna filatelistična organizacija (FIP), so Švedi ugotovili, da sprejeti sistem ocenjevanja po njihovem mnenju ni najboljši, in da bi se vrnili k staremu, ki je bil nekaj časa v uporabi v Evropi. Po burni razpravi je bil sprejet sklep, da stvari zaenkrat ne kaže spreminjati, bo pa poskusila uprava FEPA s časom pripraviti in predlagati spremembe in pri tem implementirati v nov pravilnik nekaj določil

v smislu švedskega predloga. Zanimiva je bila tudi razprava o prihodnosti v delu vodstva FIP. Potencialni kandidat za novega predsednika Chris King (UK) je predstavil kup idej, vendar je ob tem odločno povedal, da bo kandidiral za omenjeno funkcijo le, če bo imel pri tem jasno podporo večine evropskih filatelističnih zvez.

Ob razstavi je FEPA pripravila simpozij o mladinski filateliji, na katerem naj bi sodelovalo osem predavateljev iz različnih evropskih držav. Vsak je predstavil delo z mladimi v svoji državi. Kot koordinator simpozija sem svoje predavanje postavil na zadnje mesto. Ker se kolegi niso držali predvidenega časa za posamezno predavanje, skupen čas za izvedbo pa nam je bil zelo natančno in skopo odmerjen, se je zgodilo, da smo morali zapustiti prostor, v katerem je potekal sicer zelo dobro obiskan simpozij, tik preden bi bil sam na vrsti. Vsa predavanja lahko najdete na spletni strani fepanews.com.

Bojan Bračič

Koroško filatelistično društvo

p.p. 19

2390 Ravne na Koroškem

info@kfd.si

www.kfd.si

<https://www.facebook.com/filatelija>

Leto 2018 se nam hitro bliža in s tem že tretja razstava MAKSI RAVNE - MAKSI 2018, ki bo trajala od 1. do 15. marca 2018 v razstavišču Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika na Gradu na Ravnah na Koroškem. Na tokratni razstavi bodo, kot na dosedanjih dveh, glavno besedo imele maksimum karte in razglednice. Razstava MAKSI 2018 je normirana kot meddruštvena razstava pod okriljem Filatelistične zveze Slovenije in s podporo občine Ravne na Koroškem ter Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.

K prijavi na razstavo ste vabljeni vsi. Tako začetniki, ki se želite šele preizkusiti ter predstaviti svoje delo in zbiranje, ter seveda še drugi, ki pa ste že preizkušeni »pravi mački« in želite samo nadgradnje oz. potrditve svojega dela.

Prijave za razstavo bomo zbirali do vključno 31. januarja 2018.

Na razstavi bodo uporabljene standardne 16-listne vitrine. Poleg razstave MAKSI 2018 pripravljamo tudi zanimiv vzporedni program razstave, med katerim lahko izpostavimo predavanje na temo zbiranja in razstavljanja razglednic in maksimum kart, ki ga bosta pripravila sodnika iz Filatelistične zveze Slovenije.

Za tekoče in aktualne informacije o sami razstavi in delu društva pa ste vabljeni, da obiščete našo društveno spletno in facebook stran <http://www.kfd.si> in <https://www.facebook.com/filatelija>

Detajl z zadnje razstave.

Lojze Tomc pojasnjuje detajle razstavljenega eksponata Marku Markaču.

Tajnik Koroškega
filatelističnega društva
Izidor Jamnik

V Ljubljani prva najsodobnejša samopostrežna enota PS 24/7 na prostem

Pošta Slovenije je v Ljubljani, na parkirišču trgovine Lidl v nakupovalnem središču Rudnik, v uporabo predala prvo najsodobnejšo samopostrežno enoto PS 24/7 na prostem, ki 24 ur na dan, vse dni v letu, omogoča preprost dostop do izbranih poštnih in bančnih storitev, ter izbranih izdelkov Lekarn Ljubljana.

Od leve proti desni: član posloводства Pošte Slovenije mag. Andrej Rihter, generalni direktor Pošte Slovenije mag. Boris Novak, predstavnik Lidla Slovenija Tina Cipot, predsednik uprave Nove KBM John Denhof in direktor Lekarne Ljubljana dr. Marjan Sedej, ki so prvi preizkusili samopostrežno enoto PS 24/7.

Samopostrežna enota na prostem predstavlja nadgradnjo samopostrežne POŠTE 24/7, ki je lanskega decembra zaživela v prostorih pošte 1101 Ljubljana. V prihodnje Pošta Slovenije načrtuje postavitev samostojnih samopostrežnih enot v vseh večjih mestih po Sloveniji, in sicer na lažje dostopnih lokacijah, s 24-urnim dostopom in večjo frekvenco obiskovalcev. Do konca leta 2021 jih bodo predvidoma odprli 20.

Prva najsodobnejša samopostrežna enota PS 24/7 na prostem, skupaj s

samopostrežno POŠTO 24/7 ter mrežo 24 sodobnih paketomatov v večjih mestih po Sloveniji in možnostjo oddaje pošiljk prek spletne aplikacije PS Pošlji paket, predstavlja pomemben del obstoječe razvejane mreže klasičnih poštnih enot. S sodobno obliko in zanimivo ponudbo, predvsem pa učinkovito in hitro storitvijo ter enostavno »non-stop« dostopnostjo pomeni nov mejnik v razvoju in delovanju Pošte Slovenije kot Pošte prihodnosti. »Razvejana mreža poštnih enot je ena od naših glavnih konku-

renčnih prednosti, hkrati pa predstavlja velik izziv. Spreminjajoče se navade strank in razvoj informacijske tehnologije namreč vodijo tudi k zmanjševanju povpraševanja po nekaterih storitvah, ki jih nudimo in k manjšemu obisku pošt. Zato se Pošta Slovenije spreminja in uvaja nove oblike dostopnosti. Eno od najnovejših možnosti za zagotavljanje večje dostopnosti in učinkovitega servisa tako predstavlja najsodobnejša samopostrežna enota PS 24/7. Z njo nagovarjamo napredne uporabnike poštinskih storitev, ki iščejo hitre in avtomatizirane rešitve na preprosto dostopnih lokacijah in so na razpolago v vsakem trenutku,« je izpostavil generalni direktor Pošte Slovenije mag. Boris Novak.

Samopostrežno enoto Pošte Slovenije PS 24/7 v Ljubljani sestavljajo med seboj povezani avtomati, ki strankam omogočajo različne storitve. Stranke lahko oddajo navadne pisemske pošiljke, kupijo različne kuverte in paketo embalažo, dopisnice, razglednice, poštno znamke ter druge izdelke iz

prodajnega avtomata. Na paketomatu lahko preprosto sprejemajo in oddajajo paketne pošiljke, na bankomatu Nove KBM pa položijo ali dvignejo gotovino ter plačajo položnice. Na avtomatu Lekarne Ljubljana lahko izvedejo nakup izbranih izdelkov. Njena posebnost je tudi konstrukcija, saj omogoča premik na drugo lokacijo in prilagoditev storitev potrebam uporabnikov na novi lokaciji.

Pošta Slovenije želi ostati vodilni izvajalec poštinskih, logističnih in IT-storitev. Zato sledi globalnemu poštnemu in logističnemu razvoju ter v svojem delovanju in v odnosu do strank izvaja potrebne spremembe. Tako z novostmi, ki jih uvaja, stopa korak bliže željam in potrebam strank, predvsem glede dostopnosti do storitev.

Pošta Slovenije
Služba korporativnega
komuniciranja

Ladje Maribor

Večkrat smo že zapisali, da znamke nudijo tistim, ki imajo malo raziskovalnega duha, obilico možnosti za različna raziskovanja. Ob iskanju podatkov o ladji Maribor, ki je upodobljena na poštni znamki, sem tako odkril, da je to že četrta ladja s tem imenom.

Pojem ladja je v tem sestavku precej razširjen, saj vsi obravnavani objekti takega imena ne zaslužijo in tudi obravnavani niso bili vsi kot ladje. Prva, o kateri bo beseda, je deklarirana kot motorni čoln.

Ko so se v Mariboru pripravljali na odprtje kopališča na Mariborskem otoku, se je v Mestu ob Dravi pojavil tudi interes za prevoz potnikov po reki. [1] Kot lahko preberemo v nekaj številkah Slovenca iz maja in junija 1930, se je pojavil povečan interes za »podravsko plovbo«, kar je zahtevalo tudi podrobnejši dravski plovni red, ki je do tedaj obstajal samo za flosarje. Avtor sestavka [2] tudi opozarja, da bo cona od Melja (jugovzhodni predel Maribora na levem bregu Drave, op. avt.) do Mariborskega otoka sedaj precej nevarnejša.

Do realizacije prevoza potnikov po Dravi do Mariborskega otoka je prišlo na Vidov dan, 28. junija 1930, ko so v Pristanu krstili motorni čoln Maribor. Lastnik Dravska plovba d. z o. z. je za botro izbral ing. Keršičevo. Čoln je bil dolg 11 m in 2,25 m širok ter je imel 60 sedežev. Poganjal ga je motor s 30

konjskimi močmi, »specialen angleški fabrikat«, čoln pa so izdelali v dunajski tvrdki Aleksander Matl. [3]

Čoln so imenovali tudi brod (ladja). Obe razglednici je založila in natisnila firma Heliosax iz Maribora; sta iz domoznanske zbirke Primoža Premzla.

Uvedba prevoza po Dravi je bila za takratni čas zelo pomembna novost, saj so se krsta udeležile mnoge pomembne osebnosti takratnega Maribora. [4] Nadalje izvemo še, da nameravata družabnika v Dravski plovbi inž. Peter Keršič in dr. E. Feldman, graščak na Puchensteinu v Meži pri Dravogradu, kupiti še en čoln, takoj ko se bo izkazala rentabilnost podjetja. Čoln je od mesta do otoka potreboval 20 minut, nazaj grede pa le 9 minut; na vožnji do otoka je moral premagovati tudi tok Drave. Cena prevoza v eno smer je bila 6 dinarjev, v obe smeri 10 dinarjev, dodatek za prvi razred (sedeži na zadnjem krovu) je bil dva dinarja.

Drugo plovilo z imenom Maribor upravičeno nosi ime ladja. Gre za potniško ladjo, ki so jo leta 1955 zgradili v puljskem Uljaniku. Enakega tipa so bile tudi potniške ladje Mostar, Novi Sad in Osijek. Ladja je bila dolga 57,7 m in ši-

Čoln ob krstu

roka 8,7 m. Imela je 44 kabin in je lahko sprejela 500 potnikov. Poganjala sta jo dva dizelska motorja s skupno močjo 1103 kW in je lahko plula s hitrostjo 15 vozlov.

Potniška ladja Maribor. Razglednico je izdala Jadranska liniska Plovidba – Rijeka / Jugoturist; je iz domoznanske zbirke Primoža Premzla.

Tretje plovilo z imenom Maribor spet najdemo na Dravi. Gre za čoln (barco), ki jo je zgradil Dušan Zabrdac in jo opremil z motorjem buldožerja. Barca je od 8. maja 1976 plula po Dravi pod pokroviteljstvom Mariborskega sejmišča. Lahko je sprejela 25 potnikov, ki jih je s hitrostjo 12 km na uro popeljala med mariborskimi mostovi in tudi do Koblarjevega zaliva. Ideja graditelja in lastnika barke je bila: »Skrajni čas je, da se tukaj v mestu na Dravi nekaj premika«. [5]

In zdaj smo končno pri ladji, zaradi katere se je vsa raziskava sploh začela.

Barca, ki je potnike prevažala po Dravi za 10 in otroke za 5 dinarjev za vožnjo. (Večer, 11. maj 1975)

V seriji Slovenske ladje, v kateri so do sedaj izšle znamke v bloku z motivi ladij Splošne plovbe iz Pirana Martin Krpan, Rog in Piran, je bila tokrat na vrsti tovarna ladja z imenom Maribor.

Ladjo so zgradili v eni najstarejših japonskih ladjedelnic z imenom Hyogoya, ki naj bi bila ustanovljena že leta 1689. Leta 1874 je spremenila ime v Fujinagata, ki ga je uporabljala tudi še po tem, ko jo je leta 1967 kupila Družba Mitsui Shipbuilding & Engineering. Zaradi slednjega se v različnih virih pojavljata zdaj eno, drugič drugo ime ladjedelnice, ki je zgradila ladjo Maribor, o kateri teče beseda.

Pri pripravah na predstavitev znamke pa smo mariborski filatelisti odkrili in našli še nekaj zanimivosti, povezanih s tovorno ladjo Maribor. Pri tem sta poleg avtorja tega zapisa sodelovala še člana FDM Milko Linec in Rosvita Vindiš. Najprej smo našli botro, ki je ladjo 9. junija 1976 v Osaki krstila z imenom Maribor. To je gospa Mirjana Herlič (takrat še Turudič), ki je v Osaki zastopala občino Maribor.

Poleg botre smo našli tudi posebno sekirico, s katero je gospa Mirijana Turudič presekala vrv in s tem »osvobodila« ladjo, da je lahko zdrsnila v morje. Ladja je prvič priplula v Slovenijo 11. maja 1977. Takrat je za en dan pristala v Izoli, kjer jo je obiskala občinska delegacija iz Maribora in posadki izročila oljno sliko Otona Polaka Maribor. [6]

Slučaj je hotel, da je bila deset dni pred izidom znamke 100. obletnica rojstva slikarja Otona Polaka. Ob tem smo v FD Maribor pripravili priložnostni poštni žig, osebno znamko z risbo slikarja in priložnostni ovitek, na katerem smo prikazali Polakovo sliko Maribor, ki je bila nekoč na ladji z istim imenom, zdaj pa jo hrani Pomorski muzej Sergeja Mašere v Piranu. Predstavi-

V Osaki na Japonskem bodo krstili ladjo Maribor

Botra ladje Maribor

DEVETEGA JUNIJA BO V OSAKI NA JAPONSKEM POIMENOVANJE LADJE, KI BO NOSILA IME STAJSERSKE METROPOLE MARIBOR – BOTRA BO MLADINKA MIRJANA TURUDIČ IZ MARIBORA

Mirjana Turudič, 25-letna mladinka iz Maribora, si bo najbrž najbolje od vseh datumov zapomnila 20. maj leta 1976, ko so ji povedali, da je bila izbrana za botro ladje Maribor. „Poklicali so me na sjo predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije za Maribor,“ se spominja Mirjana. „Bilo mi je tesno pri srcu, tja sem šla malce s strahom, ker nisem vedela, zakaj me kličejo. Takrat so mi povedali, da sem kandidatinja in dan pozneje sem bila dokončno izbrana za botro.“ Konec maja se je Mirjana Turudič odpeljala v Piran k Splo-

dok, ko trešči v ladjo steklenica šampanjca. Ob tej slovesnosti bo botra ladje Maribor spregovorila v slovenščini nekaj besed, kot je običaj, in ladja bo poimenovana. V pristanišče Koper bo ladja Maribor priplula predvidoma decembra letos. Pripravili ji bodo sprejem. Mirjana pa bo za SO Maribor

Izrez iz mariborskega Večera

Priložnostni ovitek in PPŽ ob 100. obletnici rojstva O. Polaka.

tev znamke je potekala v Viteški dvorani mariborskega gradu in se je začela s prenosom (po Skypu) priplutja čolna na vesla z dijaki Srednje pomorske šole v pristanišče Piran. Predstavitve, ki jo je

Mirjana Herlič na predstavitvi znamke z originalno sekirico, ki jo je prinesla iz Japonske in jo (zaenkrat) hranijo na Mestni občini Maribor. V ozadju je oljna slika Maribor, avtorja Otona Polaka. (foto: M. Učakar)

Vse se je začelo s prenosom preko Skypa. Dijaki Srednje pomorske šole iz Pirana so pripluli v piransko pristanišče (foto: M. Učakar).

suvereno vodila Staša Bračič, se je poleg filatelistov in ljubiteljev ladij in pomorstva iz Maribora in okolice, udeležilo tudi nekaj nekdanjih pomorščakov, ki so pluli na ladjah Splošne plovbe Piran (tudi na Mariboru), oblikovalec znamke Matjaž Učakar, podžupan MOM Zdravko Luetič, kolegi filatelisti iz Ljubljane in predstavnica Pomorskega Muzeja iz Pirana Duška Žitko.

Filatelisti iz FD Maribor pri vsem tem seveda nismo mogli mirno sprejeti dejstva, da je predstavitev znamke v Mariboru, žig prvega dne pa v Piranu. Zato smo pripravili svoj priložnostni ovitek in priložnostni poštni žig.

Glavne akterke dogodka. Od leve Simona Koser Šavora, Pošta Slovenije, Mirjana Herlič, Duška Žitko, Pomorski muzej Sergeja Mašere in Staša Bračič, FD Maribor, ki je uspešno vodila prireditev. Na levi maketa ladje Maribor in slika Otona Polaka. (Foto: M. Učakar).

Viteška dvorana mariborskega gradu je bila polna. Poštarki so predstavitev znamke označili kot najuspešnejšo v zadnjih letih (foto: M. Učakar).

Bojan Bračič

Viri

- 1 Slovenec, 21. 5. 1930, str. 5
- 2 Slovenec, 13. junija 1930, str. 4
- 3 Slovenec, 27. junija 1930, str. 4

- 4 Marburger Zeitung, 1. julij 1930, str. 4
- 5 Večer, 11. maja 1976
- 6 Večer, 12. maja 1977, stran 1

Filatelistična razstava MLADINSKA LOKAFILA 2017

Od 18. do 25. septembra 2017 je bilo že tradicionalno srečanje mladih filatelistov na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto. Filatelistično društvo Lovro Košir, Škofja Loka je v dolgoletnem sodelovanju z Osnovno šolo Škofja Loka-Mesto s svojimi mentorji Albertom Murnom, dr. Janezom Cerkvenikom in mag. Srečkom Beričičem ter z Osnovno šolo Cvetka Golarja, mentor Miha Šesek, posredovalo filatelistično znanje šolarjem v obliki delavnic o načinih zbiranja poštinih znamk in urejanju razstavnih zbirk.

Na prvi filatelistični tekmovalni razstavi MLADINSKA LOKAFILA 2005 je že sodelovalo kar 26 mladink in mladincev. Na letošnji razstavi, kjer so se predstavili mladi škofjeloški filatelisti z 12 zbirkami, so prvič sodelovali tudi filatelisti iz Osnovne šole Prebold s štirimimi, iz Osnovne šole Žalec s sedmimi in iz Osnovne šole Celje z eno zbirko. S pomočjo poštinih znamk in ostalega filatelističnega gradiva so v 38 razstavnih vitrinah predstavili tematske zbirke iz področja svojih hobijev, različne živali, rastline, športe, svet mineralov, kulturne in turistične znamenitosti domačega kraja oziroma celotne Slovenije. Vsi ti mladi razstavljalci so za svoje eksponate že prejeli visoka odličja na domačih in mednarodnih filatelističnih razstavah.

Škofjeloški mladinci se vsako leto udeležijo tekmovalnih filatelističnih razstav mednarodne filatelistične povezave Euro-Phila. Kar trikrat so osvojili prvo mesto (v letih 2012, 2015 in 2016) in prejeli prehodno plaketo Euro-Phila. Na priložnostnem poštinem žigu smo upodobili osrednji del prav te plakete.

Na izpostavljenem okencu Pošte Slovenije so bile na razpolago poleg omenjenega žiga tudi priložnostne poštene dopisnice z dotiskom večkrat nagrajene filatelistične zbirke *Slovenija, dežela turizma*.

Dotiskana dopisnica in PPŽ.

Na odprtju filatelistične razstave je škofjeloški župan mag. Miha Ješe v pozdravnem nagovoru pohvalil visoko ustvarjalnost mladih filatelistov in njihovih mentorjev, ki s sodelovanjem na domačih in mednarodnih filatelističnih razstavah uspešno promovirajo domači kraj in Slovenijo. Domačemu filatelističnemu društvu je čestital za prejeti certifikat FEPA (Združenja evropskih filatelističnih zvez) za eno od petih najboljših evropskih filatelističnih društev v letu 2016. Čestitkam se je pridružil tudi predsednik Filatelistične zveze Slovenije dr. Peter Suhadolc in izrazil zadovoljstvo s prikazom ustvarjalnosti šolskih filatelističnih krožkov na tej meddruštveni filatelistični razstavi. Za prijeten kulturni program sta poskrbela učenca Osnovne šole Škofja Loka-Mesto. Predsednik škofjeloškega filatelističnega društva mag. Srečko Beričič je po kratki predstavitvi letošnje netekmovalne razstave v zahvalo za uspešno sodelovanje podelil vsem razsta-

Pozdravni nagovor dr. Petra Suhadolca, predsednika FZS (foto V. Ferant)

Primož je prejel diplomu za eksponat Motorna vozila (foto: V. Ferant)

vljavcem spominske diplome. Gostiteljica, ravnateljica Doris Kužel, je odprla razstavo MLADINSKA LOKAFILA 2017, razstavo filatelističnih zbirk iz osnovnih šol Celje, Prebold, Žalec in Škofja Loka. Izrazila je željo, da bi razstava med mladimi vzpodbudila veselje do ustvarjanja zanimivih filatelističnih zgodb in tako ponovno oživila filatelistični krožek na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto. Filatelistično društvo Lovro Košir, Škofja Loka je v sodelovanju s Pošto Slovenije počastilo 150. obletnico rojstva svojega rojaka slikarja Ivana Groharja (1867 – 2017), pomembnega slovenskega impresionista. S priložnostno filatelistično razstavo Umetnost slikarstva in kiparstva

Priložnostni žig ob 150. obletnici rojstva slikarja Ivana Groharja.

so predstavili zbirko Aleksandra Elsnerja, ki obsega 90 razstavnih listov. Razstava je bila na ogled v avli škofjeloške pošte v Frankovem naselju od 25. septembra do 9. oktobra 2017. Izdali smo priložnostno poštno dopisnico z dotiskom Groharjeve slike Sejalec in priložnostni poštni žig z njegovim portretom.

Od 24. oktobra do 19. novembra 2017 bosta v Sokolskem domu v Škofji Loki Zgodovinski arhiv Ljubljana, enota v Škofji Loki, in Filatelistično društvo Lovro Košir, Škofja Loka, v sodelovanju z Občino Škofja Loka, Pošto Slovenije in Slovenskim protestantskim društvom Primož Trubar, v počastitev 500. obletnice začetka protestantizma, pripravila skupni, med seboj neodvisni razstavi. Razstava Protestantizem na Loškem, avtorice arhivske svetnice Judite Šega, bo na 14

Priložnostni žig ob 500. obletnici začetka protestantizma.

Loški filatelisti z upravnico Pošte Škofja Loka, gostiteljico razstave Umetnost slikarstva in kiparstva (foto: S. Beričič).

panojih predstavljala pregled začetka in širjenja nove vere ter zmago protireformacije in sledi zapuščine protestantizma v umetnosti in literarnih delih. Filatelistična razstava *Od stare zaveze do protestantizma*, ki jo predstavlja zbirka dr. Janeza Cerkvénika, na 474 razstavnih listih s filatelističnim gradivom, dopoljenim z drugim materialom (zemljevidi, ilustrirane razglednice, naslovnice knjig, fotografije, itd.), zaobseže zgodovinski razvoj krščanske religije od začetkov v Stari zavezi do protestantizma. Na izpostavljenem okencu Pošte Slovenije bo v času odprtja razstave, 24. 10. 2017 od 18. ure dalje, možno zadnjo stran vabila, namenjeno filatelistom in drugim ljubiteljem poštnih znamk, žigosati s priložnostnim poštnim žigom.

Tajnik FEPA Bojan Bračič (desno) izroča predsedniku FD Lovro Košir, Škofja Loka Srečku Beričiču diplomu za priznanje Certificate of Appreciation (foto: V. Ferant).

Srečko Beričič
srecko.bericic@yahoo.com

LX-TELEGRAMI

Lepo je dobiti čestitko!

Urška Žolnir,
olimpijska prvakinja

Urška Žolnir

ŠOPEK SVEŽEGA SEZONSKEGA CVETJA ☺

Lično aranžirano sveže cvetje.

18,99€
/ kos

FONTANA

Bomboni iz
temne čokolade
in polnila, 194 g.

5,19€
/ kos

BAJADERA

Čokoladni
bomboni z
nugatom in
mandlji, 200 g.

5,90€
/ kos

NAVADNA LX-VOŠČILNICA

Velikost
120 x 170 mm

0,89€
/ kos

Z LX-telegramom poklonite svoje najlepše želje in misli.

Info & naročila:

080 14 00, telegrami.posta.si ali najbližja pošta

Zanesljivo vsepovsod
POŠTA SLOVENIJE
POŠTA IN FINANCE